

राम नवमीको अवसरमा बुधवार जनकपुरधामस्थित हिन्दूहरूको आस्थाको केन्द्र जानकी मन्दिरमा मङ्गलजन । तस्वीर: अनुरेन्द्रकुमार यादव, रासस

प्रतिनेपाली ८१ हजार ८ सय ऋण

मनीषा अवस्थी/मध्यान्ह

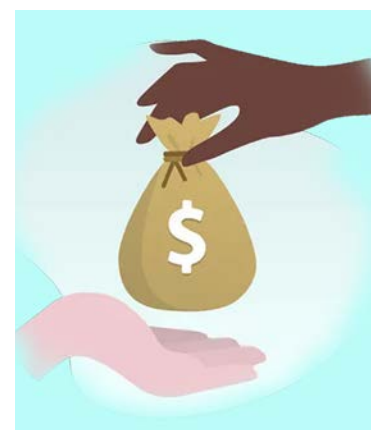
काठमाडौं, ५ वैशाख ।

सरकारले चालु आर्थिक वर्षको ९ महिनाभित्रै २ खर्ब ३८ अर्ब ९३ करोड रुपैयाँ ऋण लिइसकेको छ । चैत मसान्तसम्म ऋणको साँवा र ब्याजका लागि २ खर्ब ९ अर्ब भुक्तानी गरेको छ । यो अवधिमा १ खर्ब ७६ अर्ब रुपैयाँ आन्तरिक ऋण लिएको छ भने ६२ अर्ब ९३ करोड रुपैयाँ बाह्य ऋण लिएको छ । सो अवधिमा आन्तरिक ऋण वापतको साँवा १ खर्ब २५ अर्ब रुपैयाँ भुक्तानी हुँदा ब्याजमा ४९ अर्ब ७८ करोड भुक्तानी गरिएको छ । यस्तै बाह्य ऋणको साँवा भुक्तानीमा २६ अर्ब ८७ करोड रुपैयाँ खर्च भएको छ भने ब्याज भुक्तानीमा ६ अर्ब ८७ करोड रुपैयाँ भुक्तानी गरिएको छ ।

लिएको ऋण ब्याजमै खर्च । आर्थिक वर्षको चैतसम्म सरकारले लिएको जम्मा ऋण २३ खर्ब ८५ अर्ब ७९ करोड रुपैयाँ पुगिसकेको छ । वर्षेनि ल्याउने सरकारी बजेटले विनियोजन गर्ने विकास खर्च र वित्तीय खर्चका लागि ऋण लिने गरेको हो । नेपालको पछिल्लो जनसंख्याअनुसार प्रति नेपालीको टाउकोमा ८१ हजार ८ सय रुपैयाँ ऋणको भारी छ ।

पछिल्लो दशकको तथ्यांक हेर्दा वर्षेनि औसतमा ३ खर्ब ऋण थपिदै गएको छ । तर लिका ऋणको अधिकांश हिस्सा ऋणको साँवा र ब्याज तिर्नै खर्च हुने गरेको छ । सरकारले विकास खर्चको सोतका रूपमा पनि ऋण नै राखे पनि लिका ऋण तिर्नै ठिकै भएपछि विकासका कामहरू ठप्पप्राय छन् ।

एक दशकमा १८ खर्ब ऋण थप तथ्यांकअनुसार आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ मा ५ खर्ब ४४ अर्ब २१ करोड मात्र ऋणको दायित्व थियो । तर २०८०/८१ सम्म आइपुग्दा २३ खर्ब नाधिसकेको छ । यो तथ्यांकले एक दशकमा पाँच गुणले ऋण थपिएको स्पष्ट हुन्छ । तथ्यांकअनुसार २ दशक अधिसम्म नेपालले लिने ऋण रकम अत्यन्तै कम

२०८०/०८१ सठम आइपुग्दा २३ खर्ब नाधिसकेको छ । यो तथ्यांकले एक दशकमा पाँच गुणले ऋण थपिएको स्पष्ट हुन्छ ।

थियो । तर पछिल्लो एक दशकमा हरेक वर्ष लिएर तिन नसक्दा सार्वजनिक ऋणको आकार निकै ठूलो बनेको हो ।

जसका कारण ब्याजमै ठूलो रकम खर्च गर्नु परेको छ । तथ्यांकअनुसार एक दशकअघि आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को मात्रै तथ्यांक हेर्दा नेपालले भुक्तानी गरेको कूल रकमको १२ प्रतिशत मात्रै ब्याज थियो । अर्थात् सो आर्थिक वर्षमा भुक्तानी गरेको ७३ अर्ब ७६ करोडमध्ये ९ अर्ब २९ करोड मात्रै ब्याज थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा सरकारले आन्तरिक र बाह्य गरी ३ खर्ब ७७ अर्ब १४ करोड रुपैयाँ कूल ऋण लिँदा १ खर्ब ४९ अर्ब ७९ करोड रुपैयाँ साँवा फिर्ता गरेको छ भने ७२ अर्ब ७८ करोड ब्याज भुक्तानी भएको छ । यो रकम कूल भुक्तानीको ३२ प्रतिशत हुन आउँछ । आर्थिक वर्ष २०७८/०७९को तथ्यांकअनुसार ४४ अर्ब १२ करोड ब्याज भुक्तानी भएको छ भने ७६ अर्ब ७४ करोड रुपैयाँ साँवा

तिरिएको छ । यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा सरकारको ऋण भुक्तानीको तथ्यांक हेर्दा कूल ९५ अर्ब १ करोड मध्ये ३४ अर्ब ६३ करोड रुपैयाँ ब्याज मात्रै तिरिएको छ । सो आर्थिक वर्षमा कूल भुक्तानीको ३६.४४ प्रतिशत रकम ब्याज मात्रै हुन आउँछ ।

उसोत विश्वका अधिकांश देशहरूले बजेटको मुख्य स्रोतका रूपमा आन्तरिक राजश्वपछि ऋणलाई नै लिने गरेको पाइन्छ । तर नेपालको सन्दर्भमा जुन प्रयोजनका लागि लिएको हो त्यो पुरा नगरी ऋण मात्रै थपिने प्रवृत्ति निकै दुःखद भएको अर्थशास्त्रीहरू बताउँछन् ।

अर्थशास्त्री गोविन्द नेपालको वृक्षाइमा ऋण बढ्दै जाने र ब्याज तिर्नै सक्स हुने स्थिति निकै संकटपूर्ण हो । उनी भन्छन्, 'ऋण थपिरहेको छ । त्यसले उपलब्धी केही गरेको छैन । यसले संकट मात्रै बढाइरहेको छ ।'

उनले लिएको ऋण एक लाभ प्राप्त गर्ने क्षेत्रमा खर्च नहुने प्रवृत्तिले समस्या बढिरहेको बताए । 'यस्तो अवस्थाले भोलि साँवा ब्याज तिर्नै नै सकिन्छ । ठूला आयोजनाहरू निर्माणमा ढिलाइ गर्दा भन समस्या थपिन्छ' उनले भने, 'ऋणले निर्माण हुने आयोजनाको लाभ लागत विश्लेषण गर्नुपर्छ । कहिलेदेखि लाभ आउँछ, भने कुरा ख्याल गरेर त्यसैको आम्दानीबाट साँवा ब्याज तिर्ने गरी योजना बनाउनुपर्छ ।'

नेपालले अहिलेसम्म अन्तर्राष्ट्रिय ऋणमा विभिन्न किसिमको सहूलियत पाउने गरेको थियो भने अनुदान पनि पाउने गरेको थियो । नेपाललाई अति कम विकसित मुलुकको सूचीबाट नेपाल विकासशील मुलुकको सूचीमा जानका लागि सिफारिस गरिएको छ । यदि नेपाल विकासशील राष्ट्रको सूचीमा उक्लिएमा त्यस्तो सहूलियतवाट अधिकतम रूपमा वञ्चित हुनुपर्नेछ । यसले ऋणको व्यादर पनि बढ्नेछ ।

पाँच सय जनप्रतिनिधिविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा

भ्रष्टाचार गरेको रकम जनप्रतिनिधिरुले आमाबुबा, पत्नी, दाजुभाइ, सासुससुरा वा नजिकका आफन्तको नाममा राख्ने गर्छन् । आफन्तकै नामबाट घरजग्गा खरिद गर्ने, विभिन्न कम्पनीमा लगानी गर्ने, शेयर खरिद गर्ने, जीवन बीमामा राख्ने गरेको अनुसन्धान अधिकृतहरू बताउँछन् ।

मुकुन्द लामिछाने/मध्यान्ह

काठमाडौं, ५ वैशाख ।

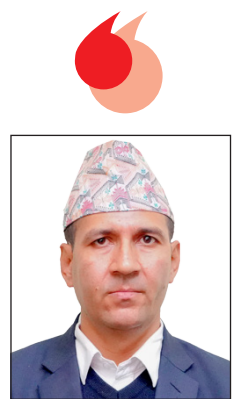
सर्लाहीको बागमती नगरपालिकाका प्रमुख भरतकुमार थापा भ्रष्टाचारको मुद्दा खेपिरहेका छन् । गत २८ चैत २०८० मा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले थापाले सोत नखुलेको गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको आरोपमा विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरेको थियो । गैरकानूनी रूपमा पाँच करोड ३३ लाख ५३ हजार एक सय ७९ रुपैयाँ सम्पत्ति आर्जन गरेको थापामाथि अख्तियारको दाबी छ ।

अख्तियारका प्रवक्ता नरहरि धिमिरेका अनुसार जनप्रतिनिधिविरुद्ध भ्रष्टाचारको आरोपमा मुद्दा परेको यो पछिल्लो उदाहरण हो । अख्तियार कार्यालयका अनुसार भ्रष्टाचारमा मुछिने जनप्रतिनिधिविरुद्धको संख्या ठूलो छ । पछिल्लो चार वर्षमा पाँच सय भन्दा बढी जनप्रतिनिधिविरुद्ध मुद्दा विशेष अदालतमा पुगेको छ ।

अख्तियारको तथ्यांकअनुसार पछिल्लो चार वर्षमा भ्रष्टाचारको आरोपमा ४६९ जनप्रतिनिधिविरुद्ध विशेष अदालत काठमाडौंमा मुद्दा दायर भएको छ । अख्तियार कार्यालयका अनुसार आर्थिक वर्ष

२०७६/०७७ मा ७०, २०७७/०७८ मा २२, २०७८/०७९ मा १५१ र २०७९/८० मा २२६ जना जनप्रतिनिधि भ्रष्टाचारका अभियुक्त बनेका छन् । यो तथ्यांक २०८० साल भदौ मसान्तसम्मको हो । त्यस यता अदालतमा मुद्दा पुगेकाहरूका विवरण समावेश गर्दा पाँच सय नाघ्ने अख्तियारका अधिकारीहरू बताउँछन् ।

अख्तियारका प्रवक्ता धिमिरेका अनुसार २०८० सालको विवरण सार्वजनिक गर्ने तयारी छ । त्यसपछि, यकिन तथ्यांक आउनेछ । अनुसन्धानमा संलग्न अधिकारीहरूका अनुसार जनप्रतिनिधि भ्रष्टाचारमा संलग्न रहेको प्रमाण जुटाउनै मुस्किल छ । प्रमाण जुटेकाहरूको सन्दर्भमा अख्तियारले भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गर्ने गरेको छ । जनप्रतिनिधिविरुद्ध भ्रष्टाचार गरेको रकम आमाबुबा, श्रीमती, दाजु, भाइ, सासुससुरा वा नजिकका आफन्तको नाममा राख्ने गर्छन् । आफन्तकै नामबाट घरजग्गा खरिद गर्ने, विभिन्न कम्पनीमा गरेको लगानी गर्ने, शेयर खरिद गर्ने, जीवन बीमा प्रिमियम भुक्तानी लगायतमा राख्ने गरेको अनुसन्धान अधिकृतहरू बताउँछन् । यस्तो हुने भएकाले अनुसन्धानमा >>> पृष्ठ २ मा

त्रैमासिकरूपमा प्रतिवेदन निकाल्ने गरिएको छ । केही दिनमा अद्यावधिक तथ्यांक सार्वजनिक हुनेछ ।

■ नरहरि धिमिरे प्रवक्ता, अख्तियार

वैदेशिक रोजगार विशेष

दुबई एयरपोर्टमा आएको बाढीले सैयौं नेपाली कामदार प्रभावित

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, ५ वैशाख

दुबई अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको धावनमार्गमा बाढी आएपछि दुबई विमानस्थल अस्तव्यस्त बनेको छ । युरेईमा मंगलबार भएको रेकड वर्धापछि विमानस्थल धावनमार्गमा बाढी आएको हो । बाढी आएर सेवाहरू अवरुद्ध हुँदा वैदेशिक रोजगारीमा गएका सैयौं नेपालीहरू पनि प्रभावित बनेका छन् । बाढीबाट यातायात प्रभावित भएपछि उनीहरू रोजगारस्थलमा जान नसकी विमानस्थलमा रोकिएका हुन् । विमानस्थल अधिकारीले छिट्टै विमान अवतरण तथा अन्य प्रयोगहरूको काम हुन सक्ने बताएका छन् ।

विश्वका ठूला विमानस्थल अन्तर्गत पर्ने दुबई

विमानस्थलले यात्रुहरूलाई उनीहरूको उडानको बारेमा नयाँ जानकारीका लागि सिधै आफ्नो एयरलाइन्ससँग सम्पर्क गर्न आग्रह गरेको छ । युरेईमा मंगलबार ११० मिलिमिटर वर्षा भएको छ, जुन ७५ वर्षयताकै उच्च भएको बताइएको छ । धेरै एयरलाइन्सहरू मंगलबार र बुधवार उडानहरू रद्द गर्न र पुनः तालिका बनाउन बाध्य भएको बताइएको छ । दुबई विमानस्थलले यात्रुहरूलाई

तमु समाज मलेसियाद्वारा बिरामी गुरुङको उद्धार

तिलोचन गौतम/मध्यान्ह

मलेसिया, ५ वैशाख

वैदेशिक रोजगारीका लागि ९ वर्ष अघि मलेसिया पुगेका गोरखा आरुघाट गाउँपालिका वडा नं.५, जलफुडका अमर गुरुङलाई तमु समाज मलेसियाले उद्धार गरी स्वदेश फर्काएको छ ।

अवैधानिक हैसियतमा मलेसियामा कार्यरत रहेका गुरुङ सडक दुर्घटनामा परी घाइते भएका थिए । उपचाररत अवस्थामा रहेको गुरुङको थप >>> पृष्ठ २ मा

वनमा आगो लागे बस्ती र बालीजालीमा नपुगेसु भनेर पातपत्तिका हटाउँदै अर्घाखाँचीको डोहोटेका स्थानीयहरू ।

डोहोटेका बस्ती र बालीजालीमा नपुगेसु भनेर रातभर गस्ती

अर्घाखाँचीको डोहोटेका स्थानीय किसानलाई कसैले वनमा आगो लगाइदिए आफ्नो जग्गाका बालीजाली समेत नष्ट हुने चिन्ता छ । यसकारण डोहोटेका वन र आफ्नो कृषि उपज जोगाउन उनीहरू रातभर गस्ती गर्छन् ।

सुर्य प्रसाद भुसाल/मध्यान्ह

अर्घाखाँची, ५ वैशाख ।

हिउँदयामा लागेसँगै अर्घाखाँचीको डोहोटेका रेशमराज वन्जाडेको दैनिकी फेरिएको छ । सामुदायिक वन डोहोटे नियन्त्रण सञ्जाल डोहोटे अर्घाखाँचीका अध्यक्ष रहेका उनी दिनभर डोहोटेका वन कसरी जोगाउने भनेर स्थानीय समुदायसँग छलफलमा रहन्छन् । राती आलोपालोमा गस्तीमा पुग्छन् । वन्जाडे मात्रै होइन, डोहोटेका स्थानीय किसानलाई कसैले वनमा आगो लगाइदिए आफ्नो जग्गाका बालीजाली समेत नष्ट हुने चिन्ता छ । यसकारण डोहोटेका वन र आफ्नो कृषि उपज जोगाउन उनीहरू रातभर गस्ती गर्छन् ।

त्यस क्षेत्रका सामुदायिक वनका अध्यक्ष, पदाधिकारी, सदस्यहरू, सब डिभिजन कार्यालय वाणगंगा, सब डिभिजन वन कार्यालय शितगंगा, सामुदायिक वनमा काम गर्ने संघसंस्था तथा सरोकारवालाहरू डोहोटे नियन्त्रणसम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम चलाइरहेका छन् । दिनभरको छलफल र भेटघाटले समेत पूर्ण विश्वास हुन नसकेपछि डोहोटेका वन जोगाउन रातभर गस्ती गर्ने गरेका हुन् ।

वाणगंगा सब डिभिजन कार्यालयका वन अधिकृत पन्नालाल भट्टराई वसन्त ऋतु (चैत/वैशाख)मा वनजंगल जोगाउने सक्स पने गरेको बताउँछन् । वाणगंगाकै सब डिभिजन अन्तर्गत धिरिखोला सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका पूर्वअध्यक्ष नारायण पौडेल थप्छन्, 'उपभोक्ताहरूले वर्षभरि दुःख गरेर जोगाएको वन डोहोलेले एक्कैछिनमा सखाप पारिदिन्छ, त्यसैले पनि हामी

वर्षभरि दुःख गरेर जोगाएको वन र बाली डोहोलेले सखाप पारिदिन्छ । यसकारण हामी उपभोक्तालाई चैत, वैशाखमा जहिल्यै जंगल जोगाउने चिन्ता पर्छ ।

■ नारायण पौडेल पूर्वअध्यक्ष धिरिखोला सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, वाणगंगा

उपभोक्तालाई चैत, वैशाखमा जहिल्यै वन जंगल जोगाउने चिन्ता पर्छ ।

वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन समितिका केन्द्रीय सदस्यसमेत रहेका पौडेल पनि हिउँद लागेसँगै डोहोटेका वन कसरी जोगाउने भनेर समुदायमा छलफलमा व्यस्त देखिन्छन् ।

गैडे सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका सचिव तथा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन महासंघका केन्द्रीय सदस्य सीता वेल्वासेका अनुसार अर्घाखाँचीको शितगंगा नगरपालिकामात्र ११० वटा सालघारि छन् । ती वनमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूले अग्निरेखा नियन्त्रण, आगलागी नियन्त्रणसम्बन्धी जनचेतना जगाउने खानका सन्देश दिने गरेका छन् । यति गर्दा समेत 'अवृक्ष व्यक्तिको'ले आगो लगाइदिन सक्ने चिन्ता स्थानीयमा छ । >>> पृष्ठ २ मा

अधुरा र अलपत्र कामहरुलाई आउँदो निर्वाचनसम्ममा पूरा गर्छौं : ओली

इलाम/मस- नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले इलाम क्षेत्र नं २ मा एमालेले उम्मेदवार बनाएका युवा सुहाङ नेम्वाङलाई जिताउन यहाँका मतदाताहरुलाई अपिल गरेका छन्।

इलाम क्षेत्र नं २ को देउमाई नगरपालिकास्थित मङ्गलबारे बजारमा बुधवार आयोजना गरिएको चुनावी सभालाई सम्बोधन गर्दै उनले सो अपिल गरे।

नेकपा (एमाले)का यस क्षेत्रका सांसद सुवासचन्द्र नेम्वाङको गएको भवौ २६ गते मृत्यु भएपछि इलाम क्षेत्र नं २ मा उपनिर्वाचन हुन लागेको हो। स्वर्गीय नेता सुवासचन्द्र नेम्वाङको सपना पूरा गर्न पनि उनका छोरा सुहाङ नेम्वाङलाई उम्मेदवार बनाइएको भन्दै अध्यक्ष ओलीले सुहाङलाई मतदान गर्न आग्रह गरे।

इलाम क्षेत्र नं २ को विकास र यहाँका नागरिकको समृद्धिका लागि सुहाङ नेम्वाङ विजयी हुनुपर्ने उनको भनाइ थियो। नेकपा (एमाले)ले घरघरमा वृद्ध भत्ता पुऱ्याएको, सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

गरेको र सडक निर्माणलागत धेरै काम गरेको पनि उनले बताए।

अध्यक्ष ओलीले एमालेले मुलुकमा कस्तो विकास गर्छ भन्ने कुरा आफू प्रधानमन्त्री हुँदा देखाएको बताए।

उनले भने, 'म प्रधानमन्त्री हुँदा दुई सय १० पालिकादेखि सदरमुकाम जोड्ने

सडक र तीन सय ९६ वटा पालिकामा अस्पताल बनाउन शिलान्यास गरेको थिएँ तर सरकारबाट बाहिरिएपछि ती सबै अलपत्र परेका छन्। अब अधुरा र अलपत्र कामहरुलाई आउँदो निर्वाचनसम्ममा पूरा गर्नुपर्छ।'

एमालेका उपाध्यक्ष रामबहादुर थापा

'बादल'ले एकल जातीय पहिचानको कुराले जातीय सदभावलाई खल्बल्याउने धारणा राखे। नेकपा (माओवादी केन्द्र) को कोशी प्रदेशका अध्यक्ष हर्क नेम्वाङले कम्युनिष्टहरुलाई एक ठाउँमा ल्याउने 'एजेन्डा' पूरा गर्नका लागि पनि वामपन्थीहरुका साथमा उम्मेदवार सुहाङलाई विजयी गराउनुपर्ने बताए।

सो सभामा उम्मेदवार नेम्वाङले आफूले जितेको खण्डमा इलाम क्षेत्र नं २ को विकास गर्ने र यहाँका नागरिकले शिर झुकाउनुपर्ने कुनै काम नगर्ने बताए। उनले यही वैशाख १५ गते हुने निर्वाचनमा आफूलाई मतदान गर्न अपिल पनि गरे।

यस क्षेत्रमा १२ राजनीतिक दल र सात स्वतन्त्र गरी १९ जना उम्मेदवार चुनावी प्रतिस्पर्धामा छन्। एमालेका सुहाङसँगै नेपाली कांग्रेसका इलाम सभापति डम्बरबहादुर खड्का, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका मिलन लिम्बू र पहिचानवादीका स्वतन्त्र उम्मेदवार डकेन्द्रसिंह लिम्बू (थेगिम) रहेका छन्।

सम्पादक श्रेष्ठले वृक्षारोपण गरेर मनाए जन्मदिन

काठमाडौं/मस- मध्यान्ह राष्ट्रिय दैनिकका सम्पादक मदनकुमार श्रेष्ठले आफ्नो जन्मदिन वृक्षारोपण गरेर मनाएका छन्। आफ्नो जन्मदिनका अवसरमा सामाजिक कार्य गर्दै आएका सम्पादक श्रेष्ठले यसपटक वैशाख ५ गते बुधवार तराई विकास तथा सञ्चार केन्द्र नेपाल काठमाडौंको संयोजनमा राजधानीको तीनकुनेमा एवोगाडोको विरुवा रोपेर जन्म दिन मनाएका हुन्।

सो अवसरमा संक्षिप्त मन्तव्य राख्दै सम्पादक श्रेष्ठले प्रकृति संरक्षणका लागि वृक्षारोपण कार्य महत्वपूर्ण रहेको बताए। सम्पादक श्रेष्ठले बृद्धो शहरीकरणले हरियाली पक्ष जोखिममा परेको अवस्थामा 'जन्मदिनलाई स्वर्णमा जोडौं, वृक्षारोपण गरौं' भन्ने अभियान चलाउँदै आएको तराई

विकास तथा सञ्चार केन्द्र नेपाल काठमाडौंका अध्यक्ष तथा नेपाल पत्रकार महासंघका सचिव गोविन्द चौलागाईंलाई धन्यवाद दिँदै आभार व्यक्त गरे।

सो अवसरमा संक्षिप्त मन्तव्य राख्दै राष्ट्रिय समाचार समितिका महाप्रबन्धक सिद्धराज राईले वन जंगल विनास हुँदै जाँदा जलवायु परिवर्तनले पर्यावरणमा गहिरो असर गरेको अवस्थामा वरिष्ठ पत्रकार मदनकुमार श्रेष्ठले जन्मदिनको अवसरमा वृक्षारोपणको कार्य गरेर अनुकरणीय कार्य गरेको बताए। यसै केन्द्रका अध्यक्ष चौलागाईंले जन्मदिनको अवसरमा विभिन्न खालका भाइकला कार्यक्रम गरेर साधन र स्रोतको फजूल खर्च गर्ने बृद्धो परिवेशमा सम्पादक श्रेष्ठले वृक्षारोपण गरेर पर्यावरण संरक्षणमा योगदान दिएको बताए। उनले सञ्चारकर्मी तथा

नागरिक अभियानमा लागि परेका व्यक्तित्वहरुले आफ्नो जन्मदिनको अवसरमा वृक्षारोपण, वृद्धवृद्धा तथा आश्रय विहीन बालबालिकाको शिक्षा दीक्षाका लागि योगदान गर्ने संस्कृतिको शुरुवात गर्नुपर्ने धारणा राखे। त्यस अवसरमा मध्यान्ह दैनिकका प्रकाशक सितारदेवी श्रेष्ठले पनि वृक्षारोपण गरेकी थिइन्। सो अवसरमा केन्द्रका पदाधिकारीहरु उदय मास्के, एलिजा लामिछाने, पत्रकार महासंघ काठमाडौंका पूर्व उपाध्यक्ष सीता पोखरेल, हिमान्सु मिश्र, सुदान्सु मिश्र, मनोज थापा, मध्यान्ह दैनिकका उपसम्पादक मुकुन्द लामिछाने, अर्थात् विभाग प्रमुख सागर तिमिल्सिना, वैदेशिक रोजगार विट प्रमुख रेशमराज पौडेल, उपत्यका संवाददाता लक्ष्मी खरेल लगायत केन्द्रका वृक्षारोपण अभियन्ताहरुको उपस्थिति रहेको थियो।

जसपाका रौतहट अध्यक्षद्वारा आफ्नै लगानीमा टावरबत्ती जडान

सत्येन्द्र प्रताप सिंह/मध्यान्ह
रौतहट, ५ वैशाख

जनता समाजवादी पार्टी नेपाल रौतहटका अध्यक्ष श्याम विहारी यादवले आफ्नै व्यक्तिगत लगानीमा लाखौंको टावर लाइट जडान गरेका छन्।

जसपाका जिल्ला अध्यक्ष यादवको व्यक्तिगत लगानीमा जिल्लाको माधवनारायण नगरपालिका-३ भेल्ही बजारमा सुविधा सम्पन्न अत्याधुनिक टावर लाइट बुधवारदेखि सञ्चालनमा आएको छ।

माधवनारायण नगरपालिकाका पूर्व नगर प्रमुख विरेन्द्र प्रसाद यादवले उक्त टावर लाइटको स्वीच थिचेर बुधवार उद्घाटन गरेका छन्।

भेल्ही बजारमा टावर लाइट नहुँदा रातिको समयमा सर्वसाधारण जनतालाई हिँडडुल गर्न समस्या भइरहेको भनी व्यापक गुनासो

आएपछि अध्यक्ष यादवले आफ्नै व्यक्तिगत लाखौंको लागतमा उक्त टावर लाइट जडान गरी सञ्चालनमा ल्याएका हुन्।

टावरबत्तीको अभावमा आम नागरिकलाई रातिको समयमा हिँडडुल गर्न समस्या नहोस् र चोरी तथा आपराधिक क्रियाकलाप रोक्ने वा नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले लाइट जडान गरी सञ्चालन गरेको जिल्ला अध्यक्ष यादवले बताए। टावर लाइट सञ्चालनमा आएपछि भेल्ही बजार अब उज्यालोमय बनेको छ, भने स्थानीयवासीलाई नराम्रो हर्षित भएका छन्। रौतहट क्षेत्र नं १ का सांसदहरुले टावर लाइट जडान गर्न नसकेको अवस्थामा आफ्नै लगानीमा टावर लाइट सञ्चालन गरी सराहनीय काम गरेको भन्दै स्थानीयहरुले जसपा जिल्ला अध्यक्ष यादवको प्रशंसा गर्न थालेका छन्। सो अवसरमा जसपाका वडा अध्यक्ष प्रत्याशी रामबहादुर यादव, नेता शम्भु यादव, विगनेश पसवान, तपसि यादव, उमाशंकर साह र भेल्लि मेला समितिका अध्यक्ष विरेन्द्र साह लगायतका व्यक्तित्वहरुको सहभागिता रहेको थियो।

राजापुरको कौवा बजारमा सडक नाटक प्रदर्शन

सन्तोष पौडेल/मध्यान्ह
बर्दिया, ५ वैशाख

बर्दियाका राजापुर नगरपालिका वडा नं. ५ को कौवा बजारमा बाल विवाह, लागूपदार्थ दुर्व्यसन तथा लैंगिक हिंसाका घटनाका बारेमा समुदायलाई सचेतकरण गर्ने उद्देश्यले नाटक प्रदर्शन गरिएको राधाकृष्ण थारु जनसेवा केन्द्रकी फिन्ड सुपरभाइजर दिक्षा विष्टले बताइन्।

बालविवाह भइसकेपछि आउने समस्या तथा लैंगिक हिंसा के कसरी हुन्छ र यसलाई न्यूनीकरण कसरी गर्न सकिन्छ भन्ने बारेमा नाटकको माध्यमबाट सन्देश दिन खोजिएको थियो। बालविवाहको

समुदायमा हुने बाल विवाहबाट उत्पन्न हुने समस्या तथा लागूपदार्थ दुर्व्यसन तथा लैंगिक हिंसाका घटनाका बारेमा समुदायलाई सचेतकरण गर्ने उद्देश्यले नाटक प्रदर्शन गरिएको राधाकृष्ण थारु जनसेवा केन्द्रकी फिन्ड सुपरभाइजर दिक्षा विष्टले बताइन्। बालविवाह भइसकेपछि आउने समस्या तथा लैंगिक हिंसा के कसरी हुन्छ र यसलाई न्यूनीकरण कसरी गर्न सकिन्छ भन्ने बारेमा नाटकको माध्यमबाट सन्देश दिन खोजिएको थियो। बालविवाहको

कारण बालक तथा बालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य र उनीहरुको जीवन तथा परिवारमा पर्ने सबै असर एवम् बालविवाहको कारण बालबालिकाको आर्थिक, शैक्षिक र स्वास्थ्य सम्बन्धी दीर्घकालिन समस्याका बारेमा जानकारी

गराइ त्यसलाई रोकथाम गर्न समुदायलाई उत्प्रेरित गर्न नाटक प्रदर्शन गरिएको थियो।

बालविवाह बढी हुने अर्थात् बालबालिका सम्बन्धी घटना बढी आउने समुदाय छनौट गरेर नाटक प्रदर्शन गरिएको आयोजकले

जनाएको छ।

सडक नाटक प्रदर्शनले स्थानीयवासी र सरोकारवाला निकायहरुलाई जिम्मेवार र सचेत बनाउन ध्यानकर्षण गरेको राजापुर नगरपालिकाका सामाजिक विकास समितिका संयोजक तथा वडा नं. ५ का वडा अध्यक्ष रमेश दहितले बताए।

सडक नाटकमा स्थानीय जनप्रतिनिधि, समाजका बुद्धिजीवी, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि तथा स्थानीयको उल्लेख्य उपस्थिति रहेको थियो।

दुई समूहबीच झडप

काठमाडौं/मस- मोरङस्थित विराटनगरमा दुई समूहबीच झडप भएको छ। बुधवार दुई समूहबीच झडप हुँदा स्थिति तनावग्रस्त बनेको हो। रामनवमीको अवसरमा निकाइएको यालीमा सहभागी दुई समूहबीच विवाद भएको थियो। विवाद चर्कदै गएपछि झडपको स्थिति सिर्जना भएको हो।

एक समूहले निकालेको 'यालीलाई विराटनगर १५ मा अर्को समूहले अवरोध गरेपछि झडप भएको थियो। प्रहरीले स्थिति नियन्त्रणमा लिन बल प्रयोग गरेको थियो। सो क्रममा केही राउण्ड हवाई फायर र केही सेल अश्रुयाँस पनि प्रहार गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जनाएको छ।

गाँजासहित सात जना पक्राउ

बागमती/मस-पर्सौं राष्ट्रिय निकुञ्ज हुँदै प्रतिबन्धित लागुऔषध गाँजा तस्करी गरिरहेको आरोपमा पक्राउ परेका सात जनालाई बुधवार जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले सार्वजनिक गरेको छ। पर्सौं राष्ट्रिय निकुञ्जअन्तर्गत मकवानपुरको मनहरी गाउँपालिका-४ माथिल्लो मसिने भनिने स्थानबाट लागुऔषध गाँजा एक क्विन्टल ३० किलो एक सय ५० ग्रामसहित मंगलवार पक्राउ गरेका सात जनालाई प्रहरीले सार्वजनिक गरेको हो।

पशासनको संयुक्त टोलीले गाँजासहित मकवानपुरको कैलाश गाउँपालिका-४ निवासी २८ वर्षीय बमबहादुर चेपाङ, २७ वर्षीय वीरमान प्रजा, २७ वर्षीय हरिकुमार प्रजा, राक्सिराङ गाउँपालिका-७ निवासी १९ वर्षीय टीकाराम प्रजा, मनहरी गाउँपालिका-५ निवासी ३६ वर्षीय दीपक थापा मगर, मनहरी गाउँपालिका-३ निवासी ४४ वर्षीय रामहरि लुईटेल र एक नाबालकलाई पक्राउ गरेको थियो। पक्राउ परेकालाई सार्वजनिक गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक लक्ष्मी भण्डारीले जानकारी दिए।

पाँच...
प्रमाण जुटाउन अनुसन्धान अधिकृतहरुलाई सक्स पर्ने गरेको हो।

अख्तियारका प्रवक्ता नरहरि घिमिरेका अख्तियारमा भ्रष्टाचार सम्बन्धी सबैभन्दा बढी उजुरी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहने गरेका छन्। त्यसमा जनप्रतिनिधिको संख्या पनि ठूलो रहेको छ।

अख्तियारको पछिल्लो वार्षिक प्रतिवेदनमा भनिएको छ, 'आयोगमा परेका सघ, प्रदेश र स्थानीय तह मातहतका सार्वजनिक निकायहरुका उजुरीहरुलाई तहगत आधारमा विश्लेषण गर्दा उजुरीको फण्डे आधा हिस्सा स्थानीय तहसम्बन्धित निकायहरुका विरुद्ध परेको देखिन्छ।'

सघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सार्वजनिक निकायहरुमा अलग-अलग रूपमा प्रदेशगत उजुरीलाई विश्लेषण गर्दा प्रत्येक प्रदेशमा स्थानीय तहका निकायविरुद्ध बढी उजुरी पर्ने गरेको छ।

डडेलेबाट...

डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँचीका वरिष्ठ डिभिजन वन अधिकृत ईश्वरीप्रसाद पौडेल आगलागी भइ बहुमूल्य काठ, जडीबुटी तथा जीवजन्तुको बासस्थान, स-साना बोटविरुवा वर्षेनी नोक्सान हुने गरेको बताउँछन्। त्यसलाई रोक्न वनका कर्मचारी समेत रातीमा

गस्तीमा संलग्न हुने गर्दछन्।

उनी भन्छन्, 'वनजंगलमा डडेले लान नदिनका लागि वन कार्यालय एकैले केही गर्न सक्दैन, त्यसका लागि सरोकारवाला निकाय सवैको सहयोग र आम उपभोक्ताले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यो सहयोग अर्घाखाँचीमा हुने गरेकाले डडेलेमा कमी आएको छ।'

डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँचीका वरिष्ठ वन अधिकृत मदन प्रसाद हुंगाना आगलागी भइ बहुमूल्य काठ, जडीबुटी तथा जीवजन्तुको बासस्थान, स-साना बोटविरुवा वर्षेनी नोक्सान हुने गरेकाले त्यो जोगाउन वन कार्यालय केही सफल भएको बताउँछन्। सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ अर्घाखाँचीका नेता लक्ष्मण पराजुली वन क्षेत्रमा डडेले लाग्दा चाहिने सुरक्षा सामग्री र दक्ष तथा तालिमप्राप्त जनशक्ति नहुँदा समस्या हुने गरेको बताउँछन्।

शितगंगा सब डिभिजन कार्यालयका वरिष्ठ वन अधिकृत मरिच लामा अर्घाडि थपेछन्, 'घना जंगल रहेको अर्घाखाँचीको दक्षिणी खाँचीमा वन क्षेत्र वर्षेनी डडेलेका कारण जोगाउन कठिन छ।'

डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँचीका वरिष्ठ डिभिजन वन अधिकृत पौडेल पनि जंगलमा डडेले लाग्दा अग्नि नियन्त्रण गर्न दक्ष जनशक्ति

अभाव रहेको गुनासो गर्छन्।

उनी भन्छन्, 'डडेले नियन्त्रणका लागि हामीसँग छुट्टै दक्ष जनशक्ति छैन, वनरक्षक, सामुदायिक वनका पदाधिकारी र सेना तथा प्रहरीकै सहयोगमा हामीले डडेले नियन्त्रणमा लिन प्रयास गर्दै आएका छौं।'

डिभिजन वन कार्यालयलाई अग्नि नियन्त्रण गर्न चाहिने एक अलग्गै दमकल, सब डिभिजनका लागि पानी बोक्ने ट्यांकर नहुँदा जंगलमा आगो सल्किए हुँदा समस्यामा लिन गाह्रो हुने डिभिजन वन कार्यालयका सूचना अधिकारी यादव सापकोटाले बताए।

डडेले नियन्त्रणका लागि चाहिने पर्याप्त आवश्यक सामग्री हुनुका साथै डडेलेका लागि मात्रै छुट्टै मोबाइल टोली बनाउन सकिए जंगल जोगिन सक्ने सूचना अधिकारी सापकोटको विश्वास छ।

डिभिजन वन कार्यालयका अनुसार अर्घाखाँची जिल्लाको सिन्धुखर्क नगरपालिकासँग मात्रै एउटा दमकल छ। सोही दमकल जिल्लाभर प्रयोग हुने गरेको छ।

तमु...

उपचारको लागि तमु समाज मलेसियाले सहयोग गरी हिमालयन एयरमाफ्त स्वदेश फिर्ता गराएको हो।

नेपाली राजदूतावास मलेसियाले गुरुङलाई ट्राभल डकुमेन्ट उपलब्ध गराएर सहयोग गरेको थियो।

करारका कार्यालय सहयोगीहरु हटाउँदै सिमकोट गाउँपालिका

ओबराज शाही/मध्यान्ह
हुम्ला, ५ वैशाख

हुम्लाको सिमकोट गाउँपालिकाले कार्यालय सहयोगीहरु धेरै भएको भन्दै हटाउने निर्णय गरेको छ। सिमकोट गाउँपालिका भरी ३२ जना कार्यालय सहयोगीहरु छन्। त्यसमध्ये २४ जना करारका र ८ जना स्थायी दरबन्दी कार्यालय सहयोगी छन्।

ठूलो संख्यामा गाउँपालिकाले कार्यालय सहयोगी भर्ना गरेको

हुँदा जेठ महिनासम्म सबै करार कार्यालय सहयोगी हटाउने र न्यून संख्यामा कार्यालय सहयोगी राख्ने निर्णय गरिएको गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुवास आलेले जानकारी दिए।

यसले गर्दा आर्थिक भार गाउँपालिकाले भोग्दै आएको र काम भन्दा बढी कार्यालय सहयोगी भएकाले हटाउन खोजिएको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत आलेको भनाइ छ। गाउँपालिकामा भएका करार

कार्यालय सहयोगीलाई यसभन्दा अगाडिका वर्ष प्रति महिना २२ हजार पाँच सय रुपैयाँ तलब दिँदै आएको भएपनि आफू यस गाउँपालिकामा आएदेखि ५ हजार घटाएर १७ हजार पाँच सय रुपैयाँ प्रतिमहिना दिँदै आएको आलेले बताए। २४ जना करार कार्यालय सहयोगीलाई यसभन्दा अगाडिका वर्षमा प्रति महिना ५ लाख ४० हजार गाउँपालिकाबाट भुक्तानी हुन्थ्यो, तर अहिले ४ लाख २० हजार भुक्तानी हुन्छ। घटाएर दिँदा १ लाख २० हजार बच्ने हुँदा त्यो रकम गाउँपालिकाको काममा खर्च गरिने उनले बताए। घटाएर तलब दिँदा पनि आर्थिक भार हुने र अनावश्यक कर्मचारी बढी हुने हुँदा जेठ महिनासम्म करारका कार्यालय सहयोगीहरु मात्र राख्ने र त्यसपछि हटाउने निर्णय गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ।

बि्रनोज कान स्वास्थ्य सामुदायिक सेवाको वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न

बााके/मस- नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. ५ फुलटैकास्थित बि्रनोज कान स्वास्थ्य सामुदायिक सेवाको १४ औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न भएको छ। संस्थाका सचिव प्रदीप शाहद्वारा सञ्चालित कार्यक्रममा बि्रनोज कान स्वास्थ्य सामुदायिक सेवाका अध्यक्ष विमल कुमार टण्डनको अध्यक्षता, नेपालगन्ज उपमहानगरपालिकाका नगर प्रमुख प्रशान्त विष्टको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न भएको हो।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि विष्टले १४ औं वार्षिकोत्सव र नयाँ वर्ष २०८१ सालको सवैलाई शुभकामना दिँदै हस्पिटललाई उपमहानगरपालिकाबाट सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाए।

साथै यस हस्पिटलको गुणस्तरीय सेवाले नेपाल र भारतमा नेपालगन्जको पहिचान बढेको भन्दै अझै गुणस्तरीय सेवा दिन आग्रह गरे। कार्यक्रममा भेरी अस्पताल नेपालगन्जका अध्यक्ष वीरेन्द्रबहादुर शाह, गैरसरकारी संस्था महासंघ नेपाल बाँकेका अध्यक्ष चन्द्र प्रकाश तिमिल्सिना लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए।

कार्यक्रममा बि्रनोज कान स्वास्थ्य सामुदायिक सेवा कार्यसमितिका सदस्य अभिनाप चौधरीले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए। बि्रनोज कान स्वास्थ्य

सेवाबाट लाभान्वित भएका थिए। २०६६/०६७ देखि आ.व.२०७९/०८० सम्म २,४८९८२ जना कानका विरामीहरु लाभान्वित भएको बताएका छन्। यस संस्थाले कान सम्बन्धी सबै रोगको परीक्षण र औषधि उपचार वाक्सफारेन बोधि रिमुभ अप्रेशनहरुमा एम.प्लाष्टि, टि.प्लाष्टि, एम.आर.एम, आर.एम., तथा कानको सुनाईको जाँच, कान सुन्ने मेसिनहरुको जडान जस्ता सम्पूर्ण सेवाहरु, विरामीहरुलाई अझ व्यवस्थित र सहूलियत दरमा सेवा प्रदान गर्नको लागि आफ्नै प्याथोलोजिक सेवा सञ्चालनमा रहेको छ। विरामीहरुलाई थप गुणस्तरीय कान उपचार सेवा दिन र विरामीहरुको सुरक्षालाई ध्यानमा राखी प्याथोलोजी विभागमा थप परिक्षणहरु समेत शुरु गरिएको छ। विरामीहरुलाई सहूलियत दरमा गुणस्तरीय र भरपर्दो औषधि उपलब्ध गराउन संस्थाले औषधि पसल सञ्चालन गरेको छ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि विष्टले १४ औं वार्षिकोत्सव र नयाँ वर्ष २०८१ सालको सवैलाई शुभकामना दिँदै हस्पिटललाई उपमहानगरपालिकाबाट सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाए। साथै यस हस्पिटलको गुणस्तरीय सेवाले नेपाल र भारतमा नेपालगन्जको पहिचान बढेको भन्दै अझै गुणस्तरीय सेवा दिन आग्रह गरे। कार्यक्रममा भेरी अस्पताल नेपालगन्जका अध्यक्ष वीरेन्द्रबहादुर शाह, गैरसरकारी संस्था महासंघ नेपाल बाँकेका अध्यक्ष चन्द्र प्रकाश तिमिल्सिना लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए। कार्यक्रममा बि्रनोज कान स्वास्थ्य सामुदायिक सेवा कार्यसमितिका सदस्य अभिनाप चौधरीले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए। बि्रनोज कान स्वास्थ्य

सम्पादकीय पानी धमिल्याउने प्रयास

बुधबार दुई समूहबीच विवाद भएपछि मोरङको विराटनगर क्षेत्र तनावग्रस्त भयो। राम नवमीको अवसरमा एउटा समूहले निकालेको न्यालीलाई अर्को समूहले अवरोध गर्न खोजेपछि भडप भएको थियो। भडपमा पाँच जना प्रहरी घाइते भए। स्थितिलाई नियन्त्रणमा लिन हवाई फायर र अश्रु ग्यास प्रहार गर्नुपरेको थियो। प्रहरीले संयमता अपनाउँदा र ठूलो संख्यामा सुरक्षाकर्मी परिचालन गरिदा तत्कालका लागि स्थिति शान्त भएको छ। तर यस किसिमको दृश्य पछिल्लो समय नेपालका विभिन्न ठाउँमा देखा परेका छन्। यी आपसी सम्मान, अपनत्व, आत्मीयता र स्वीकार्यता नेपाली समाजको विशेषतासँग मेल नखाने दृश्य हुन्। सदियौँदेखि नेपालमा विभिन्न जातीय र धार्मिक समुदायबीचमा आपसी सहिष्णुता, सहअस्तित्व र सद्भाव स्थापित छ। तर दार्शनिक कार्ल मार्क्सले भने जस्तै धर्मलाई देखाएर द्वन्द्व फैलाउने प्रयास पछिल्लो समय नेपालमा हुन खोजेको अनुमान गर्न सकिन्छ। यसकारण सद्भावका लागि आवश्यक नीति अख्तियार गर्नेतर्फ राज्यले सोच्नुपर्ने अवस्था आएको छ।

संविधानको प्रस्तावनामा मुलुक बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त रहेको उल्लेख छ। संविधानको धारा २६ ले धार्मिक स्वतन्त्रताको हक अन्तर्गत धर्ममा आस्था राख्ने प्रत्येक नागरिकलाई आफ्नो आस्थाअनुसार धर्मको अवलम्बन, अभ्यास र संरक्षण गर्ने स्वतन्त्रता प्रदान गरेको छ। तर देशलाई निरिचत धर्म सापेक्ष बनाउनुपर्ने माग गर्नेहरू र यस्तो पक्षको विरोधीहरूबाट नेपालमा धार्मिक, जातीय र साम्प्रदायिक तहमा सद्भाव खलबल्याउने प्रयत्न निरन्तरजसो भइरहेको सुरक्षा निकायको रिपोर्ट छ। सुरक्षा रिपोर्टका अनुसार समाजमा विग्रह ल्याउने र धार्मिक सहिष्णुतामाथि प्रहार गर्ने प्रयत्न अन्तर्गत यसअघि धरान, धनुषा, सर्लाही र नेपालगञ्जमा केही घटना भएका थिए। त्यसबेला सम्बन्धित स्थानीय तहमा रहेका धर्मगुरुहरू, नागरिक अयुवा, स्थानीय राजनीतिक दलका नेता/कार्यकर्ता, प्रशासन र सुरक्षा निकायले मिलेर स्थितिलाई शान्त पारेका थिए। यही शैलीमा नेपालको इतिहासमा सामाजिक सद्भाव खलबल्याउने जे-जति गतिविधि भएका छन् ती सबै विफल भएका छन्।

त्यापि एकपछि अर्को समाजिक सद्भाव बिथोल्ने प्रयास रोकिएको छैन। विराटनगरमा देखिएको दृश्य पनि यही हो। कसैको उक्साहटकै भएको होस वा नियोजित योजना यसखाले असहिष्णु गतिविधिलाई राज्यले समयमै रोकथाम गर्नेगरी नीति लिनु आवश्यक छ। धर्मका नाममा द्वन्द्व फैलाउने प्रयासले कसैगरी विकराल रूप लिएर मुलुक धार्मिक हिसाको दलदलमा फस्न सक्छ। यो अवस्थामा नेपाल पुगेको छैन। त्यहाँसम्म पुग्न नदिन र सामाजिक सद्भाव बोकेको नेपाली समाजको विरासत कायम राख्न राज्यले अवाञ्छित गतिविधिहरूको मूल कारक तत्व पहिचान गरेर आवश्यक कदम चाल्न आवश्यक छ।

'लास्ट बेन्चरले' चलाएको देश

केही महिना अगाडि कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले सार्वजनिक कार्यक्रममा आफू 'लास्ट बेन्चर' भएपनि मुख्यमन्त्री बनेको र फस्ट बेन्चर उही खरिदार र सुब्बा भएको वदख्वाँदै गरे। उनले थपदै राम्रो अंक ल्याएर मात्रै केही नहुने ठोक्नुवा गरे। उनी त्यतिमा मात्रै रोकिएन, चाणक्यले कहाँ पढेका थिए ? के उनले पिपेचडी गरेका थिए ? तर, कौटिल्यको अर्थशास्त्र नपढीकन अर्थशास्त्रमा स्नातकोत्तर हुँदैन समेत भने। लास्ट बेन्चरले मुलुकको बागडोर चलाएको आत्ममुग्धता प्रदर्शन गरे।

शिक्षाप्रति समग्र हाम्रा राजनीतिक दलका नेतृत्व, पूर्व प्रधानमन्त्री र राजनीतिक समाज नै सकारात्मक धारणा राख्दैनन्। केपी ओलीले पनि पिपेचडी केही होइन भनेर सार्वजनिक अभिव्यक्ति दिएका थिए। विविधीको साभवा सवाल कार्यक्रममा नेपालले उत्कृष्ट विश्वविद्यालय अक्सफोर्ड, हावर्ड विश्वविद्यालयबाट उत्पादित जनशक्तिको नेतृत्व कहिले पाउने ? यो सवाल शेरबहादुर देउवालाई सोध्दा उनले त्यो प्रश्न गर्ने युवालाई फुपारेका थिए, 'बहुता बोल्दो' समेत भने। बहुता बोलेको भनेर धम्कीको भाषा प्रयोग गरे। देउवा, ओली र केदार कार्कीसम्म आउँदा राजनीतिक समाजमा मुलुकको स्टेरिड लास्ट बेन्चरले हाँकिरहेको र त्यसमा उनीहरूका अहंकार फकिन्छ। व्यक्त वा अव्यक्त रूपमा राजनीति गर्ने प्राणीहरूले अरुलाई हेयोको दृष्टिले हेर्ने र विश्वको सर्वज्ञानी आफैलाई ठान्दै आएका छन्। संसारमा मैले जति कसैले जानेको र बुझेको छैन भन्ने विभ्रममा वाँचिरहेका छन्।

लास्ट बेन्चरले कस्तो बनाए देश ?

गुगलका अनुसार नेपाल संसारको १६५ औँ गरिव देशको सूचीमा पर्छ। त्यसैगरी, भोकमरीको विश्व सूचीमा ६९औँ स्थानमा पर्दछ। (ग्लोबल हंगर इन्डेक्स, २०२३) नेपाल विश्वका विभिन्न सूचकांकहरूमा निकै पुछारमा देखिन्छ। चाहे त्यो मानव विकास सूचकांक होस् वा विकास पूर्वधारको सूचीमा। हाम्रा विश्वविद्यालयहरू विश्व सूचीको पुछारमा पर्छन्। यहाँका अन्य संघसंस्थाहरूका पनि उस्तै हविगत छ। हामीसित भएका संस्थाहरू विश्वस्तरीका छैनन्। सुशासनको दृष्टिकोणले पनि साह्रै पछाडि छन्। विश्व प्रदूषणको मापनले काठमाडौँ विश्वकै प्रदूषित शहरमा पर्दछ।

हाम्रो राजस्व संकलन घाटामा छ। अर्थवापिक बजेट समीक्षामा व्यक्त भएको तथ्यांकअनुसार आम्दानीको तुलनामा साधारण खर्च बढी छ। पुँजीगत खर्चको स्थिति अति कमजोर अवस्थामा छ। हाम्रो राज्यको विकास बजेट खर्च गर्न सक्ने क्षमतामै प्रश्न उठ्ने स्थिति छ। कुनै गतिला संस्थाहरू छैनन्। सबै संस्थाहरू दलीयकरणको कुशासनको चक्रमा उठ्ने नसक्ने गरी फसेका छन्। सार्वजनिक ऋण २३ खर्बबाट उकालो चढ्दो छ।

प्रतिदिन हजारौँ युवाहरू देश छोडेर गइरहेका छन्। हाम्रा युवाहरूले यो माटोमा सपना देखेले छाडिसके। यहाँ केही हुन्छ, गर्न सकिन्छ भन्ने विश्वास नै छैन। कसले चाँडो यो मुलुक छाड्ने प्रतिस्पर्धा चलिरेको छ। विदेश जानुलाई सामाजिक र सांस्कृतिक प्रतिष्ठाको विषय ठान्न थालेका छन्। लास्ट बेन्चरहरूले यो देशलाई मरुभूमि (डेथभ्याली) बनाए। यो डेथभ्यालीमा कुनै युवाले जीवनको सम्भावना देख्दैनन्। युवाहरूका सपना यो माटोमा अंकुराउन सकेन। केही गर्छु भनेर युवाहरू, प्रेम आचार्य बन्दु र बनाउँछन्। आचार्यले मृत्युको घोषणापत्र लेखेर आत्मदाह गरेको यति महिना भइसकेको उनले उठान गरेका मुद्दाहरूप्रति सरकारले कानमा तेल हालेर बसेको छ। लास्ट बेन्चरवालेले यो देशलाई यस्तो बनाएकै कि म राज्यलाई राजस्व तिर्छु भन्नेले पनि घुस ख्वाउने गर्ने बनायो। जुन देशमा राजस्व तिर्नलाई पनि घुस नदिई हुन्छ, त्यस्तो देश कसरी उँभो लाग्छ ?

हाम्रा राज्यका निकायहरू यस्ता छन् कि यही माटोमै केही गर्नु भनेर सोच राखेलाई अनावश्यक दुःख दिइन्छ। यसरी पाइला पाइलामा हत्यासमेत गर्छ कि उ केही उद्यम वा व्यवसाय गर्न चाहदैन। उत्पादनमूलक केही व्यवसाय गर्नु भन्दा ब्याज खाने सोच बनाउनु

धर्म-संस्कृति

निष्पु थिङ

हाम्रा सबैजसो सरकारी कार्यालयहरूमा सेवा प्रवाह सास्ती दिने खालका छन्। एकै दिनमा कुनै सरकारी कार्यालयमा सेवा पाउन मुस्किल छ। करदाताले सामान्य सेवा लिनलाई पनि कुनै दल र नेताको सिफारिस लिन पर्ने परिस्थिति छ।

बाध्य पार्छन्। सानोतिनो केही उद्यम गर्न चाह्यो भने वडावाटै भन्फट शुरू हुन्छ। यता उद्यम शुरू भएको छैन, तर सानोतिनो सिफारिसकै चाहिनेभन्दा बढी कर तिर्न पर्छ। उद्यम गर्नुभन्दा कागजी प्रक्रिया पुऱ्याउन कष्टकर छ। सरकारी कार्यालयहरू यही देशमै केही गर्न चाहना राख्नेहरूलाई सहजीकरण गर्ने भन्दा जटिल बनाउने र ह्यायासमेन्ट गर्ने नियतका छन्। सबै सरकारी भ्रमेला र व्यावहारिक उल्कन व्यहोदै कुनै उद्यमीले वस्तु उत्पादन गर्नु भने उसले राज्यको संरक्षण पाउँदैन। विचौलिया बजार व्यवस्थामा उत्पादकभन्दा विचौलिया मोटाउने तर उद्यमी पीडित हुने थितिबाट उ पिल्सिन थाल्छ। वस्तु उत्पादनको पहिलो चरणदेखि अन्तिमसम्मका सबै प्रक्रियाहरू पार गर्दा एउटा उद्यमीको समय, पैसा र सीपको धेरै लगानी भइसक्छ। तर केही लगानी नभएको विचौलियाले सजिलै नाफा कम्प्युटाउँछन् र उत्पादक भने बजार व्यवस्थाको शोषणमा पर्छ।

हाम्रा सबैजसो सरकारी कार्यालयहरूमा सेवा प्रवाह सास्ती दिने खालका छन्। एकै दिनमा कुनै सरकारी कार्यालयमा सेवा पाउन मुस्किल छ। करदाताले सामान्य सेवा लिनलाई पनि कुनै दल र नेताको सिफारिस लिन पर्ने परिस्थिति छ। राज्यका सन्तन्त्रहरूले निष्पक्ष र पारदर्शी ढंगले काम गर्दैनन्। मालपोत कार्यालय, यातायात कार्यालय वा अन्य सरकारी निकायमा सानो काम गराउनलाई पनि सेटिङमाफर्त जानु पर्ने अन्यथा काम नहुने वा अनावश्यक विलम्ब गरिदिने प्रवृत्ति मौलाएको छ। न्याय दिन अदालतसमेत सेटिङमा चल्ने बनायो। युवाहरू यो देशमा केही सपना देख्दैनन्। रूस र युक्रेनको युद्ध जारी भएको थाहा भएर पनि रूसी सेनामा भर्ती हुन जान्छन्। मृत्युलाई

हल्केलामा राखेर आफ्नो परिवार चलाउन युवाहरू युद्ध क्षेत्रमा जाने जोखिम समेत लिन्छन्। नेपाली राज्यले युवाहरूलाई बेचैरी सरकार चलाउने, सरकारी सत्तामा बसेर श्रोतसाधनको फुर्मास गर्ने, मोजमस्ती गर्ने पुरानै संस्कार हो। रणवहादुर शाहले बनारसमा बसेर मोजमस्ती गरेको ऋण सरकारी खजानाबाट तिर्ने शासनव्यवस्थामा अहिले पनि तात्त्विक भिन्नता आएको छैन।

लास्ट बेन्चरले नेपाली राज्यलाई धेरै कमजोर र कंगाल बनाए। मुद्दीभर नेताहरूलाई मात्रै स्वर्ग हुने देश बनाए। राजनीतिक नेता कार्यकर्ताको रजगज चल्ने हुने देश बनाए। बाँकी आम नागरिकलाई उकुसमुकुस हुने देश बनाए। यहाँ आम नागरिकलाई सास फेर्न पनि मुस्किल छ। हरेक क्षेत्रमा दलतन्त्रको नंगा गाड्यो, दलविनाको मान्छे बाँच्न नसक्ने गरी समाजलाई दलीयकरण गरे।

लास्ट बेन्चरले यस्तो देश बनाए कि पूर्व गृहमन्त्री आफ्नो बुढारीको प्रसूती गराउन अमेरिका जान्छ। स्थापित कलाकारहरू बच्चा जन्माउने उतै जान्छन्। जेएनयुबाट विद्यार्थि गरेका उत्कृष्ट प्रतिभाहरू अमेरिकामा डिभी भरेर जान्छन्। बहालवाला मुख्यसचिव एडीवीको जागिर खान राजीनामा दिएर जान्छन्। देश त गज्जबै बनाएको हो, हाम्रा लास्ट बेन्चरहरूले जहाँ उनका आफ्नै सन्तति बस्न चाहदैनन्। कुनै सपना यहाँ फुल्न र फकिन सक्छन् भन्ने अलिकति विश्वास राख्दैनन्। यहाँका नागरिकहरूमा जितिसक्दो यो देश छाड्न तयार हुने मानसिकता निर्माण गरायो।

आत्म-स्वीकृति

लास्ट बेन्चरहरू नै यो देशको अहिलेसम्मको हताकर्ता हुन्। राजनीतिक दल, सरकारदेखि विभिन्न संघसंस्थाहरू सबै यिनैका हातमा छन्। यिनीहरू सबैतिर छन् र शक्तिशाली छन्। यिनको अनुमति र मतिविना यहाँ केही हुँदैन। यिनको कृपाविना त यहाँ सास फेर्न पनि गाडो छ। केदार कार्कीले बोलिरहेका उनमा केही खेद थिएन, बरु आत्ममुग्धताले भरिपूर्ण थिए। ती कलिला नानीहरूका माफ्रमा शिक्षाको धज्जी उडाएर कार्कीले शिक्षाप्रति ती नानीहरूको वितृष्णा नै हुनेगरी बोले। अब ती नानीहरूले शिक्षालाई कति महत्त्व देला ? मुख्यमन्त्रीले नै निरुत्साहित र शिक्षाको मानमर्दन गरेपछि। अहिलेको नेताहरूले यस्तो बोल्नुमा उनीहरूले आफू पढ्न नसकेकोमा कुण्ठा पालेको देखिन्छ। राजनीतिमा पढेलेखेका शिक्षित युवाहरूले चासो राखेर हस्तक्षेप गर्न थालेदेखि आफ्नो स्वर्ग गुम्ने चासले पनि शिक्षित जमातप्रति नकारात्मक भाष्य सृजना गर्न थालेका छन्। चाणक्यले आजभन्दा तेइस सय वर्ष अगाडि तक्षशिला विश्वविद्यालयबाट राजनीतिशास्त्रमा आचार्य गरेका थिए। उनी सोही विश्वविद्यालयमै राजनीतिशास्त्रको प्राचार्य भएका थिए।

तक्षशिला यस्तो विश्वविद्यालय जहाँ संसारभरिबाट उत्कृष्ट विद्यार्थीहरू पढ्न आउँथे। अहिलेका हार्भर्ड, क्याम्ब्रिज, अक्सफोर्डजस्तै उतिबेला तक्षशिला, नालन्दा र विक्रमशिला विश्वविद्यालयहरू थिए। तक्षशिलामा विश्वका उत्कृष्ट विद्यार्थीहरू पढ्न आउँथे। पश्चिमा दार्शनिकहरू पनि तक्षशिलाबाटै दीक्षित भएका थिए। तक्षशिलामा पश्चिमा दार्शनिक एरिस्टोलेट पढ्न आएका थिए। व्याकरणविद् पाणिनी, चन्द्रगुप्त मौर्य पनि त्यहीँबाटै शिक्षित र दीक्षित भएका थिए। चिन्तिया तीर्थयात्री फासियनले इशाको ४०० तिर तक्षशिला भ्रमण गरेका थिए। चाणक्यको शिक्षाबारेमा सामान्य जानकारी नराखे कार्कीले भीडको उत्पादन गर्ने सार्वजनिक सम्बोधन गर्नु नेपाली राजनीतिकै दुःखद अवस्था हो। लास्ट बेन्चरहरूले देश अहिलेसम्म चलाएको हुनाले हाम्रो देश यस्तो बन्यो। अन्यथा, फस्ट बेन्चर वा उत्कृष्ट प्रतिभाले चलाउन पाएको भए, हाम्रो देश यो भन्दा कैयन राम्रो, सबल र विकसित हुने थियो। अहिले देशको हालत लास्ट बेन्चरले जितेर देशले हारेको अवस्था हो। लास्ट बेन्चरले आफूजस्तै देशलाई पनि लास्ट नै बनाइ सक्थे। अब त लास्ट बेन्चरले मेरो अक्षमताको कारणले यो देशले दुःख पायो भनेर कहिले स्वीकार गर्ने हो ?

सामाजिक सञ्जाल

नवराज पन्त

अहिले नेपालमा माफियाले सहकारी ध्वस्त पार्दा न्यून आय भएकाहरू चैत भएका छन्। उता ऋणको ४ गुणा विक्री देखाउ भन्दा ऋण लिन नसकेर सबै मध्यमवर्गीय पनि चैत भएका छन्। ठूला-ठूला पैसाको बोराले सबै ठूला मण्ड्रीमा पुगेको छ। यसले बैक पनि फेल हुन्छ, जनता सकिन्छन्, केही सीमित व्यक्तिको रजाई हुन्छ।

तिष्णु टकाल

समाज दिनानुदिन सार्थुरिदै गयो, ईर्ष्या, डाह, असहिष्णुता बढ्दै गयो। केही सहिष्णु सहयोगी मन भएका पनि हामी दुई/चार जनाले गरेर के हुन्छ र भन्न थाले। अर्कोको प्रगतिमा रमाएर प्रेरणा लिन संस्कार होन थाल्यो। देखासिकी र उछिन्ने प्रवृत्तिले घाटा हुने आफैलाई हो ! 'घाँटी हेरेर हाड निल्ले' भन्दा कताकता !

चन्द्र श्रेष्ठ

यता परिश्रमको कमाई हुदथ्यो बचाउन आग्रह गर्दै सहकारी पीडितहरू बिलौला गर्दै छन् भने उता हिलो सफा गर्न हिलोमा डुबुल्की मारेका दाईं नै हिलोमा चुर्लुम्म छन् अरे भन्ने सुन्नामा आउँदा खोड आफूले खाई-नखाई वचत गरेका रकम वचतकर्ताको हात कहिले पर्ने आफैमा जिज्ञासा !

गोकुल बास्कोटा

फोरे राजनीतिक कचिगलमा मुलुक फस्ने देखिनु दुःखद हो। सधैंको अस्थिरता किन र केका लागि ? समावेशी क्षेत्रलाई पनि प्रतिष्पर्धा बनाएर समेत एउटै दलले बहुमत हाँसिल गर्न सक्ने चुनावी प्रणालीमा देशलाई लानै पर्छ। चुनावपूर्व गठबन्धन गर्ने, दुई/चार सीट ल्याउने, सत्ताको च्याङ्गे थाप्नेको पसल बन्द गर्नु।

कसैले सोचेको होला कि नहोला ?

टिप्पणी

नारायण गाउँले

देशभरि हरियो जङ्गल छ, राम्रो गुणस्तरको मानिने साल र सिसौका रूखहरू छन्। तर, आम जनताका लागि काठ सुनभन्दा महँगो छ। बरु मलेथिया या ब्राजिलबाट महँगो ढुवानी गरेर ल्याइएको काठ सस्तो होला, देशको काठ महँगो छ। फलतः कुनै बेला सिङ्गो संरचना नै काठको हुने हाम्रा घरहरूमा स्थानीय काठको अंश शून्यजस्तो बन्दै छ।

उच्च पहाडी क्षेत्रमा एक दिन पैदल हिँड्नुहोस्, हामीसँग सिङ्गो देश छानुन पुग्ने ढुंगाखानी छ। न्यूनतम प्रशोधन र खर्च गरेर पुग्ने चिल्ला स्लेटहरूको भण्डार छ। तर हाम्रा छानाहरू लाठीको छुट्टा र सिमेन्टका भारीले थिचिएका छन्। त्यसमाथि नीला र राता जस्तापाताको साम्राज्य छ। दिनानुदिन शहरमात्रै होइन,

गाउँभरि सिमेन्टका अग्ला-अग्ला भवनहरू ठडिएका छन्। ३ आना, ४ आना या दश धुरमा बनेका ती घरहरूबीच न खाली ठाउँ छ, न हरियाली छ। आवासीय प्रयोजनका घरबारे वैज्ञानिक राष्ट्रिय नीति पनि छैन। एक तले होस् या पाँच तले, उति नै पिलर, उति नै छड र उति नै हात्तीपाइले फाउन्डेसन चाहिने रहेछ। एउटा घर बनाउन पुग्ने पैसा र साधन माटोमुनि गाडिएको छ। हाल बनेका घरहरू भत्काउनु पर्दा पुनःप्रयोग हुन सक्ने वस्तुहरू नगण्य छन्। यो साधनश्रोत खर्चौँ खर्च रूपायको छ। अफ दुःखद त हिमालीदेखि तराईसम्मका शहरमा यति थोरै जग्गामा यति अग्ला र भदा संरचना बनेका छन् कि कतिपय ठाउँमा दुई-तीन तलासम्म त स्वस्थ हावा र सूर्यको प्रकाश पनि पुग्दैन।

हाम्रो जस्तो चर्को घाम र पानी पर्ने क्षेत्रमा सिमेन्टको आयु सरदर ५० वर्ष जति मानिन्छ। २० वर्ष पुरानो घर अहिलेको पुस्तालाई नै अनुपयोगी देखिन्छ भने पचास वर्षपछि अहिलेका संरचना कसरी हटाउने होला ? यत्रो भयंकर कंक्रीटको जङ्गल कहाँ लगेर फाल्ने होला ? त्यो भीमकाय हात्तीपाइले फाउन्डेसनको के होला ? निर्माणको यही क्रम चल्ने हो भने अबको पचास वर्षपछि हामीले फेस गर्ने वातावरणीय संकट कति गहिरो होला ?

युरोपमा प्रायः आवासीय घरहरू एक तले हुन्छन्।

भुईँ तलामाथि एउटा तला। तिनको संरचना काठ र न्यूनतम फलाम प्रयोगबाट बन्छ। भित्ता ईटा र छात्रो चाँहिँ हुँदा, माटो र सिमेन्टका भिँगटी या टाइलको हुन्छ। भूकम्पको दिन धेरैजसो सामग्री पुनःप्रयोग गर्न मिल्छ। सार्वजनिक पार्क या उद्यानका बार र पर्खाल त काठकै हुन्छन्।

युरोपमा घर हेरेर घरमूलीको बगैंछा हुँदा अस्हज हुन्छ। आम्दानीको तुलनामा त नेपालभन्दा कसै गुणा सस्ता छन् घरहरू, फेसमूल्यमै पनि हामीले युरोपलाई उछिन्न लागिस्क्यौँ। अब जीवनभरको कमाइ जोड्दा पनि एउटा घर नउभ्याउने अवस्थामा छौँ हामी। सद्प्रयोगको व्यावहारिक नीति हुने हो भने हामीलाई घर बनाउन चाहिने थुप्रैदेखि दलिन भने भ्याल-डोकाको काठ पनि सहजै उपलब्ध हुनसक्छ। सिमेन्टमा लगभग देश आत्मनिर्भर छ। ढुंगाखानी देशमै छ।

स्थानीय पद्धति, परम्परालाई प्रविधिगत मिश्रण गरेर घर निर्माणको एउटा वैज्ञानिक, व्यावहारिक र सुस्पष्ट ढाँचा तयार गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने सोच कुनै नेतामा होला कि नहोला ? बनी सकेका घरलाई

केही गर्न नसकिएला तर अब बन्ने घरमा अनिवार्य गाडेन, पाईकड र खुला स्पेस हुनुपर्ने नीति तय गर्न सकिँदो हो। मलिला खेतलाई प्लेटिड हुनवाट रोक्ने या फुटपाथ पुग्ने गरी २० फिटको वाटो अनिवार्य गर्न पनि सकिँदो हो।

अस्ट्रेलियामा तपाईँ कार चलाउँदै हुनुहुन्छ, र पाँच जना अटाउने कारमा तपाईँ एकैले ड्राइभ गर्दै हुनुहुन्छ भने तपाईँले वाटोमा छिटो चल्ने लेन प्रयोग गर्न पाउनुहुन्छ। तर तपाईँको कारमा दुई या बढी व्यक्ति छन् भने तपाईँलाई फास्ट लेन प्रयोग गर्न दिइदैन। हामीले हाम्रो सहरमा यो उदाहरण प्रयोग गर्न सक्छौँ कि ?

यति सानो देश छ। यति धेरै सांसद, मन्त्री, सल्लाहकार, पीए, कर्मचारी र हाकिमहरू छन्। तर 'राष्ट्रिय पोलिसी' निर्माणमा भन्दा सत्तासुख र कमिसन कसले कोसँग मिलेर खाने भन्नेमै हाम्रो हार र जितको खेल सीमित छ।

जीवनको सम्पूर्ण कमाइ र मिहिनेत घर नामको एउटा भदा संरचनामा अफ छिमेकसँग प्रतिस्पर्धा गर्दै माटोमुनि खन्याउने क्रम रोक्न सकिन्छ कि ? अवश्यम्भावी वातावरणीय संकटलाई अहिल्यै सम्बोधन गर्न सकिन्छ कि ? के कसैले यस बारे सोच्दै होला ? के तपाईँले कहिल्यै यसरी सोच्नुभएको छ ? कि यो मैले चिन्ता गरेजस्तो समस्या नै होइन ?

तपाईँको राशिफल

- मेघ : पारिवारिक विवाद पर्नसक्छ। यात्रा भने सफल र सुखद रहनेछ।
- वृष : नाता-गोतासँग मनमुटाव रहनेछ। आहारमा ध्यान दिनुपर्ला।
- मिथुन : अनावश्यक खर्चको योग छ। वाहन सावधानी राख्नुहोला।
- कर्कट : लापरवाहीले गर्दा अशान्ति र रोकावटको योग छ।
- सिंह : अनावश्यक जिम्मेवारी लिनु हुँदैन। अर्कोको कारण विवादमा परिन सक्छ।
- कन्या : पैतृक सम्पत्ति प्राप्त हुनेछ। राजकीय कार्यमा वृद्धि हुनेछ।
- तुला : सामाजिक सहयोग बढ्नेछ। सम्मानमा वृद्धि हुने योग छ।
- वृश्चिक : साथीभाइबीच सम्बन्ध राम्रो भइरहनेछ। मनोबल उच्च रहनेछ।
- धनु : सबै कार्यमा विनम्रता र धैर्य राख्नुपर्छ। सफलता मिल्ने योग छ।
- मकर : राजनैतिक लाभ प्राप्त हुनेछ। सबै कार्यमा धैर्यता राख्नुपर्छ।
- कुम्भ : स्वास्थ्य राम्रो रहनेछ। अर्कासित विवादमा परिने योग छ।
- मीन : मुद्दा मामिलामा सफलता मिल्नेछ। पराक्रम बढ्ने योग छ।

आचार्य श्री स्वामी ध्रुव (माइन्ड मैनेजमेन्ट गुरु)
इन्टरनेशनल एस्टोरोजिकल फोरम।
सानेपा, काठमाडौँ, नेपाल,
फोन : ९८४९९२५५२,
इमेल : dhruvswamig@gmail.com

बक्स अपिस समाचार

‘मनसरा’ ट्रेलर : अन्तरजातीय प्रेम र विवाहेत्तर सम्बन्धको कथा

काठमाडौं/मस- निर्देशक उपेन्द्र सुब्बाको दोस्रो फिल्म ‘मनसरा’को ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको छ। बुधवार काठमाडौंमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरेर निर्माण टिमले फिल्मको ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको हो। ४ मिनेट २७ सेकेन्डको ट्रेलरमा दयाहाड र मिरुनासहित अभिनेता प्रवीण खतिवडा र अभिनेत्री मेनुका प्रधानलाई प्रस्तुत गरिएको छ। अन्तरजातीय प्रेम र विवाहेत्तर सम्बन्धको कथावस्तु देखाइएको छ। ट्रेलरमा घरमा पत्नी हुँदाहुँदै सन्तान भएकी लिम्बू महिलासँग सम्बन्ध गाँस्न र गाँस्दा आउने सामाजिक र मनोवैज्ञानिक उतारचढाव देखाइएको छ।

बुढाथोकी, विप्लव प्रतीक (कवि), जीवन बराल, अनिल सुब्बा, लोकमणी

सापकोटा लगायतको पनि अभिनय छ। फिल्मका निर्माता शैलेन्द्र ध्वज कार्की हुन् भने छायाँकार पनि उनी नै हुन्। सिजन दाहाल कार्यकारी निर्माता रहेको फिल्ममा विष्णु कुमार थेबे, पर्शु अधिकारी र जीवन लिम्बू थाक्लुङ सह-निर्मातामा छन्। यही वैशाख २१ गतेबाट फिल्म प्रदर्शनमा आउने तयारीमा छ।

‘मनसरा’ को प्रमोसनका लागि निर्माण टिमले विभिन्न सहरमा कविता कन्सर्ट गर्दैछ। विहीवार बेलुका ६ वजे बुटवलको ब्युएफएस हलदेखि कविता कन्सर्टको शुरुवात हुँदैछ। कवि एवम् ‘मनसरा’ का निर्देशक उपेन्द्र सुब्बासहित कलाकारहरु मिरुना मगर, प्रवीण खतिवडा र मेनुका प्रधानसमेत यो कन्सर्टमा सहभागी हुनेछन्।

‘ह्रस्व दीर्घ’मा हरिहरका दुई लुक्स

काठमाडौं/मस- फिल्म ‘ह्रस्व दीर्घ’मा मुख्य भूमिकामा अभिनय गरेका अभिनेता तथा ज्योतिष हरिहर अधिकारीको क्यारेक्टर लुक्स सार्वजनिक गरिएको छ। बुधवार उनको जन्मदिनको अवसर पारेर सार्वजनिक पोस्टरमा उनी दुई फरक लुक्स सार्वजनिक गरिएको हो। एउटामा उनी निधारमा चन्द्रन लगाएर प्रस्तुत छन् भने अर्कोमा लामो कपालसहितको लुक्समा देखाएका छन्। यसअघि, निर्माणपक्षले कलाकार ब्रह्मानन्दको तस्वीर मात्र समावेश गरिएको पोस्टर रिलज गरेको थियो।

हरिहर अधिकारीको कथा छ। फिल्मको निर्मात्री नायिका नीता हुंजाना हुन्। आगामी असोज ११ गतेबाट प्रदर्शनमा आउने तयारीमा रहेको फिल्ममा हरिहरका साथै नीता हुंजाना, विपना थापा, सञ्चिता लुईटेल, प्रशान्त तामाकार, किरण केसी, बुद्धि तामाङ, गरिमा शर्मा लगायतले अभिनय गरेका छन् भने साउथ फिल्मका कलाकारहरु ब्रह्मानन्द, अली, ‘राजनी’ भिनेन प्रदीप रावत र कबीर दुवान सिंहको पनि अभिनय छ। फिल्मको कथा हरिहर आफैले लेखेका हुन्।

ओमनमा रोजगार कम्पनी : AL KAMALI INTERNATIONAL CO. शहर : MUSCAT

Table with job details for Oman, including position (Waiter), salary (140 OMR), and application deadline (25 April 2024).

अन्तर्जातीय मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १३ गते (25 April 2024) मा हुनेछ।

Advertisement for Pasa International Pvt. Ltd. with contact information for Kupondole, Lalitpur.

साउदीमा रोजगार कम्पनी : ARABIAN GOLD CONTRACTING EST. शहर : Dammam

Table with job details for Saudi Arabia, including position (Labor), salary (1000 SR), and application deadline (25 April 2024).

अन्तर्जातीय मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १३ गते (25 April 2024) मा हुनेछ।

Advertisement for Innovative Human Resource Development Pvt. Ltd. with contact information for Kupondole, Lalitpur.

मलेसियामा रोजगार कम्पनी : KHWAN HUP POULTRY FARM SDN BHD शहर : SELANGOR

Table with job details for Malaysia, including position (Poultry Worker), salary (1500 MYR), and application deadline (25 April 2024).

अन्तर्जातीय मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १३ गते (25 April 2024) मा हुनेछ।

Advertisement for Yusaid Tech Plasmont Engg Implemment Sermis P. Ltd. with contact information for Nepal.

Europe को Romania मा रोजगारको अवसर

Table with job details for Romania, including position (Cook), salary (650 USD), and application deadline (22, 23, 24 & 25 April 2024).

अन्तर्जातीय मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १३ गते (28 April & 1 May 2024) मा हुनेछ।

Advertisement for Times Management System Pvt. Ltd. with contact information for Bansbari, Kathmandu.

‘होस्टेल ३’ निर्माण घोषणा

काठमाडौं/मस- फिल्म ‘होस्टेल ३’को निर्माण घोषणा गरिएको हो। यसलाई गायक समेत रहेका सशान कडेलले निर्देशन गर्ने भएका छन्। यसअघि फिल्म ‘होस्टेल २’ र ‘होस्टेल रिटर्न्स’लाई सुनिल रावलले निर्माण गरेका थिए। तर तेस्रो सिरीजमा भने उनको लगानी रहने छैन। रावल तेस्रो श्रृंखलामा भने कलाकारको रूपमा मात्र रहनेछन्। उनले सामान्य इन्टरटेन्मेन्टलाई फिल्म निर्माणको सम्पूर्ण अधिकार दिएका छन्। फिल्मको निर्मातामा शिशिर ज्ञवाली, कार्यकारी निर्मातामा शंकर कोइराला, सह-निर्माताहरु

सुधा महरडा, सुरेश कडेल र अर्जुन सापकोटा रहेका छन्। ‘होस्टेल ३’लाई होस्टेलमा बसेर अध्ययन गरिहेका टिनेजर र उनीहरुको भविष्यका घटनाहरुमा आधारित रहेर फिल्म बनाउने तयारी गरिएको छ। यही फिल्मबाट केही नयाँ अनुहारलाई भित्र्याउने तयारी गरिएको छ। फिल्मको छायांकन र प्रदर्शन यसै वर्ष हुने निर्माण टिमले जनाएको छ। माधव शर्माको पटकथा लेखन रहेको फिल्ममा निर्देशक कडेल स्वयंको कथा छ। यम प्रसाद ओलीको प्रोडक्सन डिजाइन रहने फिल्मका लागि मुख्य कलाकारहरु भने निश्चित हुन बाँकी रहेको निर्माण टिमले बताएको छ।

एलेक्सको ‘मलाई माफ गरिदेउ’ सार्वजनिक

काठमाडौं/मस-एलेक्स शर्माको ‘मलाई माफ गरिदेउ’ बोलको गीत सार्वजनिक भएको छ। गीतमा गायक प्रताप दासले स्वर दिएका छन् भने अर्जुन पोखरेलको संगीत भरेका छन्।

एलेक्स शर्माको शब्द रहेको यस गीतको भिडियोमा एलेक्स शर्मा, मौसम खड्का र रविन्द्र दनेलको मुख्य अभिनय रहेको छ भने सरोज शाहीले खिचेका हुन भने कुल केसीको निर्देशन रहेको छ।

कर्मचारी नरहेको सूचना

Advertisement for Central Capital Services Pvt. Ltd. with contact information for Sinamangal-9, Kathmandu.

मलेसियामा रोजगार कम्पनी : RAAKI ENTERPRISE शहर : PAHANG

Table with job details for Malaysia, including position (Farm Worker), salary (1500 MYR), and application deadline (25 April 2024).

कम्पनी : K.SINNATHAMBY & SONS शहर : PAHANG

Table with job details for Malaysia, including position (Farm Worker), salary (1500 MYR), and application deadline (25 April 2024).

अन्तर्जातीय मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १३ गते (25 April 2024) मा हुनेछ।

Advertisement for Kangaroo Human Resources Pvt. Ltd. with contact information for Battispatali-9, Kathmandu.

यूईएम रोजगारको अवसर कम्पनी : METRO TAXI CO.LLC शहर : UAE

Table with job details for UAE, including position (Light Vehicle Driver), salary (1500 AED), and application deadline (28 April & 1 May 2024).

अन्तर्जातीय मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १३ गते (29 April 2024) मा हुनेछ।

Advertisement for Ktm White Pearl H.R. Consultancy Pvt. Ltd. with contact information for Shivapriya Marg, Sokedhara, Kathmandu.

हिमालयन मेटलस रिसोर्स नेपाल प्रा.लि. को हकदावी गर्न आउने बारे ३५ दिने लिक्विडेटको सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०६३/०९/०८ मा दर्ता भएको प्रा.लि. नं. ६८८५६/०६६/०६७ को हिमालयन मेटलस रिसोर्स नेपाल प्रा.लि. को मिति २०८०/१२/२९ गतेको विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम स्वीकृत खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ। लिक्विडेट: शिशिर प्रसाद कोइराला ईजाजत प्र.प.नं. ५३१, सयकं नं. ६८०१५८४४३३

नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको कम्पनीको दूता खारेज गरिएको सूचना

यस कार्यालयमा मिति २०८०/१०/२८ मा दर्ता भएको प्रा.लि.नं. २००५०२ को सरल डिजाइनसँग एण्ड इन्जिनियरिङ्ग सोल्युस प्रा.लि. नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८१/०१/०४ को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६ को बमोजिम दर्ता खारेजी गरिएको सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

राजर्षि जनक सांस्कृतिक पार्क प्रा.लि. को हकदावी गर्न आउने बारे ३५ दिने लिक्विडेटको सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०६३/०९/०८ मा दर्ता भएको प्रा.लि. नं. ७३७५१/०६६/०६७ को राजर्षि जनक सांस्कृतिक पार्क प्रा.लि. को मिति २०८०/१२/२९ गतेको विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम स्वीकृत खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ। लिक्विडेट: शिशिर प्रसाद कोइराला ईजाजत प्र.प.नं. ५३१, सयकं नं. ६८०१५८४४३३

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८१/०१/०६ नेपाल ट्रेक क्लाइम्ब प्रा.लि.को मिति २०८०/१०/१९ गते सामान्य विशेष/वाणिज्य साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सभकाने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी ट्रेक ओल्कक प्रा.लि. (प्रा.लि. नं. ३२६५२९) कायम गर्ने गरी मिति २०८०/११/१३ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृत प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

एसीसी प्रिमियर कप सेमिफाइनलमा नेपालले यूएईसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने

काठमाडौं/मस- एसीसी प्रिमियर कप टी-२० क्रिकेट प्रतियोगिताको सेमिफाइनल समीकरण पूरा भएको छ। समूह 'ए'बाट समूह विजेता बन्दै नेपाल र समूह 'ब'बाट विजेता बन्दै हङकङ सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेका छन् भने समूह 'बी'बाट समूह विजेता बन्दै ओमान र समूह 'उ'बाट विजेता बन्दै यूएई सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेका छन्।

विजेटले हराएको हो। प्रतियोगितामा नेपालको यो लगातार चौथो जित हो। नेपाल एक खेलअघि समूह विजेता बन्दै सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको हो। यस्तै बुधवार नै भएको अन्य खेलमा मलेसियालाई हराउँदै हङकङ, कुवैतलाई हराउँदै ओमान र कम्बोडियालाई हराउँदै यूएई सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेका हुन्। अब सेमिफाइनलमा नेपालले यूएईसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ भने ओमानले हङकङसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ। सेमिफाइनल खेल शुरुवा हुनेछ। समूह चरणमा नेपाल अपराजित भएको छ। समूह चरणको आफ्नो अन्तिम खेलमा नेपालले साउदी अरेबियालाई ६

काठमाडौं/मस- नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीका सदस्य दीपेन्द्रसिंह ऐरी आईसीसी टी-२० बरीयताको अलराउन्डरतर्फ ११औं स्थानमा उक्लिएका छन्। अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिल (आईसीसी)ले जारी गरेको नयाँ बरीयतामा दीपेन्द्र १४औं स्थान सुधार गर्दै ११औं स्थानमा पुग्न सफल भएका हुन्। त्यसैगरी ब्याटिङतर्फको विश्व बरीयतामा १६ स्थान सुधार गर्दै ऐरी ६२औं स्थानमा उक्लिएका छन्। यससँगै दीपेन्द्र एशोसिएट राष्ट्रको नम्बर

वान अलराउन्डर बनेका छन्। ऐरीपछि एशोसिएट राष्ट्रमा नामिवियाका कप्तान ग्राहार्ड इरासमस रहेका छन्। उनी १३औं

स्थानमा रहेका छन्। अलराउन्डरतर्फ विश्व बरीयतामा पहिलो नम्बर बंगलादेशका सकिब अल हसन यथावत रहेका छन्। श्रीलंकाका वानिन्दु हसरंगा, अफगानिस्तानका मोहम्मद नावी, दक्षिण अफ्रिकाका एडेन मार्कराम, अस्ट्रेलियाका मार्कस स्टोडिनस, जिम्बावेका सिक्केन्द्र राजा, भारतका कप्तान हार्दिक पाण्ड्या, इङ्ल्यान्डका लियाम लिभिङ्स्टोन, इङ्ल्यान्डकै मोहन अली र पाकिस्तानका सादाब खान क्रमशः २ देखि १० स्थानसम्म यथावत छन्।

ऐरी हाल ओमानमा जारी एसीसी प्रिमियर कप क्रिकेट प्रतियोगितामा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरिरहेका छन्। उनले उक्त प्रतियोगिताअन्तर्गत कतारविरुद्धको खेलमा एकै ओभरमा छ छक्का प्रहार गरेका थिए। ब्याट्सम्यानको नयाँ बरीयतामा नेपाली टोलीका कप्तान रोहितकुमार पौडेल ३३औं स्थानमा रहेका आसिफ शेखले ३६ स्थान सुधार गर्दै ७३औं स्थानमा उक्लेका छन्। त्यस्तै कुशल मल्ल नौ स्थान सुधार गर्दै १००औं स्थानमा पुगेका छन्।

एथलेटिक्सको ८ सय मिटर दौडमा बादल र सरितालाई स्वर्ण

काठमाडौं/मस- गण्डकी प्रदेशका बादल कार्की र कर्णाली प्रदेशकी सरिता खड्काले १४औं केन्द्रीयस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड अन्तर्गत एथलेटिक्सको ८ सय मिटर दौडमा बुधवार स्वर्ण जितेका छन्। बादल छात्र तथा सरिता छात्रामा पहिलो भएका हुन्। दुवैको यो व्यक्तिगत दोस्रो स्वर्ण हो। पहिलो दिन मंगलवार दुवैले ४ सय मिटर दौडमा पनि स्वर्ण जितेका थिए।

मिनेट ०५.५५ सेकेन्ड समय खर्चे। सुदूरपश्चिम प्रदेशका विक्रम विष्ट दोस्रो तथा कर्णाली प्रदेशका प्रकाश बुढा तेस्रो भए। सरिताले २ मिनेट २८.५ सेकेन्डमा निर्धारित दूरी पूरा गरिन्। कर्णालीकै भावना कर्मान

दोस्रो तथा लुम्बिनी प्रदेशकी अनिशा थारु तेस्रो भए। ज्याभिनल ढोको छात्रमा सुदूरपश्चिमका सुकवीर पोखरेल पहिलो भए। उनले ५२.९६ मिटर टाढा फाले। लुम्बिनीका राहुल थारु दोस्रो तथा रवि चौधरी तेस्रो बने। यो स्पर्धाको छात्रामा कर्णालीकी सरिता विकले स्वर्ण चुम्निन्। सरिताले ३५.५४ मिटर टाढा फालिन्। सुदूरपश्चिमकी पूजा साउदले रजत तथा लुम्बिनीकी दिव्याकला थारुले कांस्य हात पारे।

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: G CENTURY PRINT
शहर: KAUVALA LUMPUR

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Factory Worker	10	0	1500	89,984	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

युईमा रोजगार

कम्पनी: EXPERTS PLUS RECRUITMENT SERVICES LLC
शहर: UAE

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	SCAFFOLDER	64	0	1300	86,838	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

कतारमा रोजगार

कम्पनी: MEDGULF CONSTRUCTION COMPANY
शहर: Doha

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Labour	10	0	1000	36,960	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

युईमा रोजगारको अवसर

कम्पनी: POWER RECRUITMENT L.L.C.
शहर: UAE

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Mason	50	0	1200	83,909	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

Shuklaphanta Municipality

Office of Municipal Executive

Jhalaari, Kanchanpur
Sudurpaschim Pradesh

Invitation for Bids

(First Date of Publication: 2081/01/06 [2024-04-18])

Contract ID	Project Description	Bid Bond Security, 120 days Validity (NRs)	Minimum Average Turnover of the best three years within the last ten years (NRs)	Minimum Work experience of similar size and nature: (NRs)	Date and Time of Bid Opening
SMP/ 080-81/NCB/RCW/25	Construction of Premix Carpet blacktop road from Kalagaudi ward no 12 towards bansamiti ward no 6 (ring road section) in Shuklaphanta Municipality	28,97,000.00	10,26,00,000.00	5,13,00,000.00	2081/02/06 (2024-May-19) 13:00 PM

Cost of bidding document: Rs.5000 should be deposited at: Bid Bond Security amount should be deposited at:

- Name of the Bank: Everest bank Ltd, Jhalari branch, Kanchanpur
- Name of Account: GA-1.1 AANTARIK RAJASWA KHATA
- Office Account No.: 05910106200002
- Name of the Bank: Everest bank Ltd, Jhalaari branch, Kanchanpur
- Name of Account: GA-3 STHANIYA TAHA DHARAUTI KHATA
- Office Account No.: 05910106200016

साउदीमा रोजगारको अवसर

कम्पनी: MALABAR RESTAURANT FOR SERVING MEALS
शहर: RIYADH

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Kitchen Worker	2	0	1200	82,660	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

साउदीमा रोजगार

कम्पनी: QIMMA AL RAYAAHEN CONTRACTING EST
शहर: RIYADH

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Office And Facility Cleaning Worker	10	0	1000	36,960	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

कुवेतमा रोजगार

कम्पनी: JUVENTUS MEN'S SALON & INSTITUTE
शहर: KUWAIT

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Barber/Massage Therapist /Manicurist/Padricurist/Sal	3	0	150	88,003	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

युईमा रोजगार

कम्पनी: PROFESSIONAL FIX FACILITIES MANAGEMENT LLC
शहर: UAE

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Cleaner	0	150	1000	36,960	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

युईमा रोजगार

कम्पनी: OZONE MANPOWER SERVICES- SOLE PROPRIETORSHIP LLC
शहर: DUBAI

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Carpenter	40	0	1200	83,909	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

मलेसियामा रोजगार

कम्पनी: BINTANG PERWIRA SDN BHD
शहर: PINANG

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आवृत्त	प्रतिदिन	हस्ताक्षर	विवरण	समावेश	कर
1.	Security Guard	23	0	1500	89,984	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

CareerLink Recruitment Services Pvt. Ltd.

Basundhara-3, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-5916337, 5916437
Mobile: 9860949577
Iso 9001-2015 Certified Recruitment Agency

OMEGA POWER MINDS PVT.LTD.

Omnagar-9, Sinamangal, Kathmandu, Tel: 01-4111316. Email: taiba.rise@gmail.com

अमेरिका भ्रमणमा अर्थमन्त्री

नेपालमा लगानी बढाउन विश्व बैंक र वित्त निगमलाई आग्रह

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ५ वैशाख ।

अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले विश्व बैंकका उपाध्यक्ष आर्थिकीको निस्सो र स्वाइफे चैनसंग भेटवार्ता गरेका छन् । निस्सो विश्व बैंकका विकास वित्त (डीएफआई) परिचालन र बाइचेन पूर्वाधार क्षेत्र हेर्ने उपाध्यक्ष हुन् । दुवै उपाध्यक्षसंग मन्त्री पुनले वासिङ्टन डिसीस्थित विश्व बैंक मुख्यालयमा गैरआतिथ्य भेट गरेका हुन् । यस्तै उनले अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रिय वित्त निगम (आईएफसी) का उपाध्यक्ष रिचार्डो पुलिटीसँग पनि भेटेका छन् ।

विश्व बैंक उपाध्यक्ष आर्थिकीको निस्सोसंग उनले आगामी जुनमा काठमाडौंमा विश्व बैंक समूह अन्तर्गतको अन्तर्राष्ट्रिय विकास संघ (आईडीए)-२१ बैठक गर्ने नेपालको प्रस्ताव स्वीकार गरेकामा धन्यवाद दिए । आईडीए बैठकको राम्रो तयारी भइरहेको भन्दै त्यसका लागि काठमाडौंस्थित विश्व बैंकको देशीय कार्यालयसंग समन्वय गरिरहेको बताए ।

उनले नेपालमा सहूलियतपूर्ण कर्जा वा अनुदानमार्फत लगानीका थप क्षेत्र पहिचान गर्न आग्रह गरे । आईडीएलाई नेपालजस्ता विकासोन्मुख देशहरूका लागि भरपर्दो माध्यम बनाउन सकिने भन्दै मन्त्री पुनले पछिल्लो दशकमा दूरसञ्चार, यातायात, स्वच्छ ऊर्जाजस्ता क्षेत्रमा नेपालले हासिल गरेका उपलब्धि विश्व समुदायले हेर्न लायक भएको उल्लेख गरे । पुनले नेपाल सरकार र १६ विकास साझेदारले सन् २०२१ मा संयुक्त रूपमा अनुदान दिएको हरेरित, उत्थानशील र समावेशी विकास (ग्रिड) का लागि रणनीतिक कार्यक्रममा समावेश गरिएको

काठमाडौं घोषणापत्रको मार्गनिर्देशनमा अर्थ बढेको जानकारी दिए ।

उक्त घोषणापत्रको अवधारणाअनुसार आगामी वर्ष पहिलो हरेरित उत्थान र समावेशी विकास कार्यक्रम अन्तर्गतको (ग्रिड डिपीसी) कार्यान्वयन गर्न लागिएको उनको भनाइ थियो । मन्त्री पुनले १ हजार ६२ मेगावाटको माथिल्लो अरुण अर्ध जलासययुक्त आयोजना र ६ सय ३५ मेगावाटको दूधकोशी जलासययुक्त आयोजनामा विश्व बैंकले लगानी गर्न देखाएको तत्परताका लागि प्रशंसा गरे ।

विश्व बैंकको पूर्वाधार क्षेत्र हेर्ने उपाध्यक्ष स्वाइफे चैनसंग भएको भेटमा मन्त्री पुनले नेपालले पूर्वाधार विकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको बताए । सरकारका तर्फबाट ऊर्जा, यातायात र शहरी पूर्वाधार केन्द्रित योजनामा जोड दिइएको उनको भनाइ थियो । उनले गत साता मात्र दुई ठूला जलविद्युत आयोजनाहरू माथिल्लो अरुण र दूधकोशीको वित्तीय ढाँचाबारे विश्व बैंकका काठमाडौंस्थित अधिकारीहरूसँग भएको राउण्डटेबल बैठक फलदायी भएको भन्दै छिट्टै वित्तीय व्यवस्थापनको दुगो लाने आशा व्यक्त गरे ।

दुवै आयोजना नेपालको नेपालको 'गेम चेन्जर' आयोजना रहेको भन्दै उनले ती आयोजनाको विकासले नेपालको ठूला पूर्वाधार निर्माण क्षमता अभिवृद्धि हुने विश्वास व्यक्त गरे । उनले आगामी असार महिनाभित्रमा माथिल्लो अरुण जलविद्युत आयोजनाको वित्तीय व्यवस्थापन हुनेमा आफूहरू दुक्क रहेको बताए ।

माथिल्लो अरुण आयोजना क्षेत्रका प्रभावितलाई मुआब्जा र क्षतिपूर्ति वितरण, पहुँच मार्ग निर्माण तथा जमिनको अधिग्रहणजस्ता काम सकिने चरणमा पुगेको उनले जानकारी दिए । नेपालले जलविद्युतका लागि क्षेत्रीय बजारको समेत सुनिश्चितता गरेको भन्दै उनले भारतसँग १० वर्षमा १० हजार मेगावाट विद्युत निर्यात गर्ने सम्झौता गरेको र बंगलादेशले समेत नेपालको विद्युत किन्ने प्रक्रिया अर्थ बढिसकेको स्पष्ट गरे ।

आईएफसीका उपाध्यक्ष पुलिटीसँगको भेटमा मन्त्री पुनले आगामी दिनमा आईएफसी र नेपालबीचको सहकार्य थप प्रगाढ र सुदृढ भएर जाने विश्वास व्यक्त गरे । नेपाल र आईएफसीबीच पाँच दशक लामो सहकार्य रहेको स्मरण गर्दै मन्त्री पुनले नेपालको पर्यटन क्षेत्रमा

आईएफसीले पहिलोपटक लगानी गरेको स्मरण गरे । उनले सोही होटलमा आगामी जुनमा विश्व बैंक समूह अन्तर्गतको अन्तर्राष्ट्रिय विकास संघ (आईडीए)-२१ बैठक आयोजना गरिएको पनि जानकारी दिए ।

निजी क्षेत्रसँग सम्बन्धित भएर नेपालको आर्थिक विकास प्रयास तथा पुँजीको व्यवस्थापन मार्फत निजी क्षेत्रको विकासमा आईएफसीले गरेको सहयोग सराहनीय रहेको उनको भनाइ थियो । उनले आगामी दिनमा लगानीका क्षेत्र बढाउन तथा पुँजी परिचालन तथा प्राविधिक सहयोग बढाउन पनि अपिल गरे । नेपालको पर्यटन, ऊर्जा, यातायात र कृषि क्षेत्रमा आईएफसीको सहयोग रहँदै आएको उनले बताए ।

आगामी दिनमा नेपालमा सूचना प्रविधि क्षेत्रका लागि लगानीको राम्रो वातावरण रहेको उल्लेख गर्दै उनले सानो अर्थतन्त्र भएका कारण लगानीयोग्य पुँजी रहेकाले वैदेशिक लगानीमा स्वागत गर्ने नीति अख्तियार गरिएको बताए । निजी पुँजी परिचालन बढाउन, थप रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्न तथा आर्थिक गतिविधि र वित्तीय पहुँच बढाएर जनताको जीवनस्तर उकास्न सरकार लागिपरेको मन्त्री पुनले बताए ।

तीनवटै भेटमा पुनले वैदेशिक लगानी भित्र्याउन आगामी १६ र १७ वैशाखमा तेश्रो अन्तर्राष्ट्रिय लगानी सम्मेलन आयोजना गरिएको भन्दै त्यसमा उच्चस्तरको सहभागिताको अपेक्षा राखेको बताए । विश्व बैंक र अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको संयुक्त वसन्तकालीन बैठकमा सहभागी हुन मन्त्री पुन सोमबार विमान अमेरिका प्रस्थान गरेका गरेका थिए ।

'पश्चिमा उद्योगको प्रवर्द्धनमा सरकार प्रतिबद्ध छ'

काठमाडौं / मस -

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले पश्चिमा उद्योगको उत्पादन र निर्यात प्रवर्द्धनका लागि सरकारले निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् । पश्चिमा फाइबर प्रशोधनसम्बन्धी तालिमका सहभागीलाई बुधवार ललितपुरमा प्रमाणपत्र वितरण गर्दै उनले पश्चिमा उद्योगका क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्न सरकार तयार रहेको बताए ।

नेपालबाट निर्यात हुने महत्वपूर्ण उत्पादनमध्ये च्यांग्राको भुवावाट बन्ने पश्चिमा पनि रहेकाले यस क्षेत्रका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण र अन्य क्षमता विकासका कार्यमा सहयोग गर्न सरकार तयार रहेको मन्त्री भण्डारीले उल्लेख गरे । उनले फाइबर प्रशोधन केन्द्रको निरीक्षण गरी पश्चिमा फाइबर प्रशोधनको प्रक्रियाबारे जानकारी लिएका थिए । पश्चिमा व्यवसायी र च्यांग्रा किसानको संयुक्त लगानीमा

ललितपुरको हरिसिद्धिमा निर्माण भएको पश्चिमा प्रशोधन केन्द्रले किसानबाट च्यांग्राका भुवा संकलन र प्रशोधन गरी पश्चिमा उद्योगलाई आपूर्ति गर्दै आएको छ । पश्चिमा फाइबर प्रशोधन सम्बन्धी सीप सिकाउने उद्देश्यले ललितपुर तथा काठमाडौंका स्थानीय महिलाहरूलाई उत्पादन तालिम दिएको हो । सत्र दिनसम्म सञ्चालन भएको तालिममा २० जना सहभागी थिए । उक्त अवसरमा नेपाल पश्चिमा उद्योग संघका अध्यक्ष विजय दुग्डले पश्चिमा फाइबर प्रशोधन केन्द्रको स्थापनाबाट पश्चिमा व्यवसायीले लाभ उठाइरहेको जनाउँदै सरकारले पश्चिमा उत्पादन वृद्धि गर्न पूर्वाधार निर्माण र निर्यात अभिवृद्धिमा सहयोग गर्न आग्रह गरे । संघका उपाध्यक्ष धनप्रसाद लामिछानेले पश्चिमा क्षेत्रमा देखिएका समस्याबारे चर्चा गरेका थिए ।

एनएमबि बैंकको एघारौँ हेरिटेज वाक कार्यक्रम सम्पन्न

काठमाडौं / मस -

एनएमबि बैंकले एघारौँ हेरिटेज वाक कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । बुधवार बैंकको बल्खु शाखाबाट शुरु गरी किराँतपुरमा अवस्थित उमा महेश्वर मन्दिर परिसर सम्मको पैदल यात्रा गरी एघारौँ हेरिटेज वाक कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । एनएमबि बैंकले 'हाम्रा सम्पदा हुन खुला संग्रहालय, इतिहास र संस्कृतिका महाविद्यालय' भन्ने मूल नाराको साथ मुलुकको ऐतिहासिक तथा सामाजिक

रूपान्तरणको लागि सांस्कृतिक सम्पदा प्रवर्द्धन र साक्षरता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले उक्त कार्यक्रम सम्पन्न गरेको हो । बैंकले नेपाल हेरिटेज सोसाईटीको सहकार्यमा, एनएमबि बैंकका अध्यक्ष मनोजकुमार गौतम, सञ्चालक जीवनकुमार कटवाल, उत्तम भ्लोन, हरिश्चन्द्र सुवेदी, शिरीषकुमार मुरारका, बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुनिल केसी, किराँतपुर महानगरपालिका प्रतिनिधिहरू,

बैंकका कर्मचारी लगायत सर्वसाधारणहरू गरी लगभग सात सय ५० जनाको सहभागितामा उक्त कार्यक्रम सम्पन्न गरेको जनाएको छ । उक्त कार्यक्रममा एनएमबि बैंकद्वारा संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत सम्पदा संरक्षणको लागि नेपाल हेरिटेज सोसाईटीलाई पाँच लाख रुपैयाँ आर्थिक सहयोग र किराँतपुर महानगरपालिकालाई डस्टविनहरू समेत हस्तान्तरण गरेको थियो ।

केडिया ग्रुपका खाद्यान्न कम्पनीले गरे चार अर्बको व्यापार

उद्योगले सन् २०२३ मा एक अर्ब ९३ करोड ४० लाख रुपैयाँको व्यापार गरेको छ । कम्पनीले सन् २०२२ मा एक अर्ब ६३ करोड ७० लाख रुपैयाँ, सन् २०२१ मा एक अर्ब ६५ करोड २० लाख रुपैयाँ, सन् २०२० मा एक अर्ब २९ करोड ७० लाख रुपैयाँ र सन् २०१९ मा एक अर्ब १३ करोड २० लाख रुपैयाँको व्यापार गरेको थियो ।

कम्पनीले विभिन्न प्रकारका दाल प्रशोधन गरी यसोदा र उत्तम ब्राण्डमा विक्री वितरण गर्दै आएको छ । सम्पूर्ण स्वामित्व रतनलाल केडिया रहेको कम्पनीले दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन कर्जाका लागि एक अर्ब २ करोड रुपैयाँको रेटिड गराएको छ ।

काठमाडौं / मस - केडिया ग्रुपद्वारा सञ्चालित खाद्यान्न बेच्ने दुई कम्पनीले चार अर्बको व्यापार गरेका छन् । ग्रुपको महावीर होल्डिङ प्रालिको महावीर आधुनिक दाल उद्योग र महावीर एग्रो प्रोडक्ट प्रालिले सन् २०२३ मा तीन अर्ब ९५ करोड ६० लाख रुपैयाँको व्यापार गरेको हुन् । महावीर एग्रो प्रोडक्टले सन् २०२३ मा दुई अर्ब २ करोड ४० लाख रुपैयाँको व्यापार गरेको छ भने महावीर आधुनिक दाल उद्योगले एक अर्ब ९३ करोड ४० लाख रुपैयाँको व्यापार गरेका हुन् ।

स्वामित्व छ । जसमा मुक्तिकुमार अग्रवालको ४५ प्रतिशत, रतनलाल केडियाको ३७ प्रतिशत, सन्जयकुमार अग्रवालको ११ प्रतिशत र दिप्ती अग्रवालको आठ प्रतिशत स्वामित्व छ । त्यसैगरी महावीर आधुनिक

काम गर्न विदेश जाने सोच बनाउँदै हुनुहुन्छ ?

हुनुहुन्छ भने:

- श्रम तथा वैदेशिक रोजगारका विषयमा आवश्यक जानकारीका लागि स्थानीय तहमा क्रियाशील रोजगार सेवा केन्द्रमा सम्पर्क गर्नुहोस् ।
- राहदानी बनाउँदाका बसत नै सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा रहेको अप्रवासी स्रोत केन्द्रमा सम्पर्क गर्नुहोस् ।
- श्रम कल सेन्टरको नि:शुल्क नम्बर ११४७१ मा फोन गर्नुहोस् ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय
पूर्वाधार विकास कार्यालय
कोशी प्रदेश
विराटनगर, मोरङ

वोलपत्र स्विकृत गर्ने आशयको सूचना

(सूचना प्रकाशित मिति: २०८१/०१/०६)

यस कार्यालयबाट मिति २०८०/१२/०१ गतेको राजधानी दैनिकमा प्रकाशित बोलपत्र आह्वानको सूचना अनुसार www.bolpatra.gov.np/egp मार्फत दर्ता भएका बोलपत्रहरू मध्ये तपशिल बमोजिमका बोलपत्र दाताहरूको बोलपत्र न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभुत रूपमा प्रभावग्राही भइ स्विकृतीको लागि छनौट भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशिल

सि.न.	विवरण	छनौट गरिएको बोलपत्रदाताहरू	कवोल अंक (मु.अ.क.समेत)
1	Upgrading of Kathari-06, Sitpur Dekhi Prajatantra Ma. Vi Janey Bato Kathari Gaunpalika Ko Sajhedarima Kalopatre, Morang (Contract No :IDO/MOR/NCB/RW-233/080-81)	M/S Pahadjang Nirman Sewa, Ratuwamai, Morang	54,04,471.60
2	Construction of Laliyako Mukh Dekhi Paschim Kamal Khatiwada Ko Ghar Hundai Bypass Samma Ko Bato , Budhiganga, Morang (Contract No :IDO/MOR/NCB/RW -234/080-81)	M/S New Thapa Nirman Sewa, Dharan, Sunsari	16,97,821.96
3	Construction of Sagarmatha Chowk Dekhi Kerkha Khola Hudai Magar Tol Samma Ko Sadak Tatha Culvert, Patharisanisshare, Morang (Contract No :IDO/MOR/NCB/RW-235/080-81)	M/S Miklajung Builders Pvt.Ltd., Miklajung, Morang	41,50,026.21
4	Upgrading of Adarsha Tole Shiva Marg, Road, Biratnagar-6, Morang (Contract No :IDO/MOR/NCB/RW/RE-147/080-81)	M/S Lakshya Construction, Rangel, Morang	22,70,206.17